

I Premi de Narrativa Curta per Internet «Tinet» (Premis Ciutat de Tarragona 1997)

L'estiu d'Ulisses

i altres contes

Col·lecció Narrativa - 2

L'ESTIU D'ULISSES
i altres contes

I Premi de Narrativa Curta per Internet «Tinet»
(Premis Ciutat de Tarragona 1997)

Cossetània
EDICIONS

L'ESTIU D'ULISSES
i altres contes

I Premi de Narrativa Curta per Internet «Tinet»
(Premis Ciutat de Tarragona 1997)

Aquest llibre recull diversos contes
premiats o seleccionats en el
I Premi de Narrativa Curta per Internet «Tinet»
dins dels Premis Ciutat de Tarragona de 1997,
convocats per Òmnium Cultural i per la
Fundació d'Estudis Universitaris Ciutat de Tarragona.
El Jurat estava constituït per
Manel Sanromà, Margarida Aritzeta, Vicent Partal,
Francesc Valls i Joan Magí Margalef.

Primera edició: març 1998

Edita: Edicions Cossetània
C/ Germans de Sant Gabriel, 16, 2n 2a. 43800 VALLS
Tel. i fax: 977 60 25 91

Disseny i composició: Imatge-9, SL

Fotografia de la portada: Pere Queralt

Impressió: Grafiscamp, SL

ISBN: 84-89890-10-2

Dipòsit legal: T-343-98

PRÒLEG

L'estiu d'Ulisses i altres contes, el llibre que teniu a les mans, és un objecte literari aparentment normal, però curiosament es tracta d'un llibre de contes força insòlit. Tal vegada podríem dir que és una publicació històrica i única, atès que és la primera vegada que es convoca un premi literari d'aquestes característiques tan singulars. El Premi Tinet és estrictament virtual i els autors —lletraferits i internautes convençuts— aprofiten la màgia de la xarxa, el suport electrònic i la passió informàtica per expressar les seves inquietuds creatives.

Diem que és la primera vegada perquè, de moment, encara no tenim constància formal que en cap lloc del planeta s'hagi convocat un concurs literari per Internet. Des de la Fundació Ciutat de Tarragona pensem que Tinet, el nostre servidor d'Internet amb gran implantació popular a les comarques de Tarragona, és una eina excel·lent per ajudar a promoure la cultura i la literatura en català. Creiem que els Premis Literaris Ciutat de Tarragona han estat els pioners de la xarxa, amb el premi Tinet, però també estem convençuts que aviat sorgiran altres iniciatives en aquest sentit arreu del món.

Hi ha un cert, però tímid debat sobre el futur dels

llibres en una era en què les pantalles dels ordinadors i la televisió interactiva amb grans paraments audiovisuals seran omnipresents en la vida humana; algun fatalista apocalíptic ja ha gosat profetitzar que és el principi de la fi i amenaça que l'imperi del llibre està en vies d'extinció. Nosaltres som escèptics i militem en la resistència lectora. Necessitem creure i volem creure que el suport de paper no desapareixerà mai de les nostres vides, de la mateixa manera que hi ha romàntics de les coses més o menys antigues que gaudeixen sense cap inconvenient de les modernes. Per tant, augurem una llarga i sana vida a les llibreries, a les editorials i als lectors tradicionals que cerquen la intimitat i el silenci per fruit de les paraules impreses. En aquest sentit de simultaneïtat complementària, el llibre que publiquem conviu amb la web dels Premis Literaris Ciutat de Tarragona on es poden llegir tots els treballs que es van presentar al premi Tinet i una àmplia informació dels altres premis i convocatòries dels Ciutat de Tarragona. L'adreça és <http://www.fut.es/~tgn>.

Altrament també és poètic i suggerent imaginar els vaixells de la literatura i llurs mariners, intrèpids, navegant com Ulisses per tot el món, solcant oceans ignots i arribant a totes les illes remotes del mar virtual, ancorant en les pantalles de tots els ports. En definitiva, envaint d'imaginació tots els continents amb un exèrcit de mots.

El nostre llibre només inclou la narració guanyadora —*L'estiu d'Ulisses*, de Manuel Rivera— i altres contes, d'autors diversos, que o bé van arribar a finalistes —el d'Àngel-Octavi Brunet i el de Magda Juncosa— o que s'han considerat de suficient qualitat per ser recollits en aquest volum.

Aquesta primera convocatòria del Premi Tinet ens va sorprendre per la quantitat de lletraferits usuaris de la xarxa. També cal assenyalar un alt nivell en la majoria dels originals presentats. *L'estiu d'Ulisses*, del periodista i escriptor Manuel Rivera, ens proposa una història amb rampellades mitològiques (potser autobiogràfica?) que pica l'ullet al lector amb clau tarragonina. Però com que es tracta d'un mite universal i està escrita amb molt bon ofici, estic convençut que complaurà els lectors més avesats com un veritable cavall de Troia —mai millor dit— de totes les altres narracions.

Josep Fèlix Ballesteros i Casanova
Vicepresident de la Fundació Ciutat de Tarragona

L'ESTIU D'ULISSES

Ulisses, publicista i internauta, escriu
a Penèlope, arqueòloga

Manuel Rivera Moral

Benvolguda Penèlope, que ets a Atapuerca:

Vas canviar la fina i rossa sorra d'aquestes costes per la terra aspra d'aqueixes serres i *mesetas*. Que Déu i la ciència i les corals de *chicharras*, i la premsa, continuïn protegint-vos, a tu i als teus col·legues. Perquè es compleixi i es desvetlli l'epopeia europea. Jo aquí excavant en la meva pròpia *Sima de los Huesos*, fet gairebé un porc, gairebé Ningú, gairebé No-res, amb cants de dolor i sirenes a la ràdio després de la darrera execució terrorista, refent anuncis absolutament obsolets i filant lents poemes sense rima —molts, alexandrins— per al teu gust antic i mides més perfectes.

Em preguntes en la teva darrera carta amb què “distrec” les meves vacances de *Rodrigues*. Amb poques coses. Fa molts dies que visc ancorat en aquesta província romana. Oblides que, un altre cop, et vas emportar el cotxe, fresca? Al més lluny que he arribat ha sigut a certs baixos de la Part Alta, una nit, fent-me l'antropòleg i el licantrop i, una altra vegada, fent de pinya en un assaig dels castells (no et diré el nom de la colla, en aquest camp tu no ets mai neutral). Ah, me n'oblidava! Vaig anar també a una activitat

de la Universitat d'Estiu: la xerrada del polític Soares, el portuguès; quin cutis, aquest vell socialista! Ja m'agradaria a mi, a la seva edat! Sembla com si els presidents ho fossin per tota la vida.

T'interesses per Argos i pel nostre Telèmac. El primer va una mica volat. Ja veurem si no t'abraça i mor d'emoció a la teva tornada. Com borda! Els veïns, qualsevol dia, ens declaren la guerra. Potser la causa sigui el balcó, o el Sac dels Vents, o que no passeja amb tu, dolça i única ama. Pel que fa a Telèmac, doncs vist i no vist. I que no li vinguin amb romanços. Això sí, s'ha fet més navegant que jo. Si tu veiessis com li van les mogudes al ciberespai i els moderns bars i *garitos* del Nàutic! Que no, dona, que no pensa venir per ajudar-te! Ni ho somiïs. Amb les assignatures que té penjades i amb *lo maca* que es posa la ciutat, no està —et dirà— ni per camps de treball ni per altres molt nobles esports de rescat. A més, toca en un grup tecno, Dedalus. En això, segueix en part les petjades de la mare. ¿T'è'n recordes quan, en la teva època irlandesa, tot i amb el teu accent *cockney*, tu eres la Molly Bloom, la gran cantant?

També et preocupes del meu august pare. A aquest home no el mata ni el subjecta ningú. Ja coneixes el seu pensar epicuri i senequista: “La meva pàtria està on pugui deixar el meu barret i hi hagi xerrera, pernil, ànim i bona presència”. Déu n'hi do, el vell Laertes. Es passa el dia tot sencer als ateneus, a l'Olimp, o al Camp de Mart, fent-la petar o mirant les noves muses d'aquesta temporada, les quals es passegen amb nom de deessa del cinema o de perfum i vestint més generoses que mai a la història.

Com pots comprovar, els altres, pilotant i sabatejant la seva pròpia vida (com nosaltres).

Tornaré a escriure't. T'estima,

Ulisses.

Tàrraco Nova, 11 de juliol de 1997

POSTDATA:

– Si vas a Burgos i fan la pel·lícula *Airbag*, no te la perdís. Una bestiesa tremenda, però rius. De vegades, penso que la comèdia no la van inventar els grecs ni el surrealisme, els gals, sinó els ibers.

– No et matis tant, no siguis tan prolixa en les teves cartes si no vols. De les troballes i d'altres batalletes, en donen notícies els mitjans, en connexió permanent amb l'Eudald, el teu *jefe* i magnífic *public relations*.

– Ah, i no us passeu, amor, ni tu ni els teus companys, amb les cerveses al poble. No “la llepeu”.

* * *

Cara Lopita: L'altre dia, vaig pensar que, amb tanta llibertat i tantes hores tancat, no estava *on line* amb el món exterior i m'estava tornant un gran solitari avorrit, així que vaig muntar un petit banquet casolà. Van venir la bella exnimfa Calipso i Circe, la fetillera, en la meva joventut núvies raptorees, les teves amigues. Em van preguntar per tu, si seguies buscant *l'homo antecessor*, aquell perdut per trinxeres i *dolinas* burgaleses. Ja no em diuen “l'enginyós Ulisses” sinó “l'ingenu”, i no sé gaire bé per quin motiu. (Tants segles i encara indesxifrables, les dones!) També van vindre cavallers, abans escuders fidels meus a la guerra de Troia, gent sense memòria de tant de lotus i de vaques i

de viatges durs que han recorregut. Va ser una festa mig sagrada. Va haver-hi de tot! Hi va participar un paisà meu del *Sur*, un doble d'Homer, que ens va cantar molt *jondo*. Vam menjar i beure amb exageració, nosaltres, els sants llegendaris, que crèiem que ens ho havíem triscat tot ja en la vida.

Vam començar picant unes panses de Corint, *xipirons* del Port i avellanes de Reus i fenícies. Vam rostir costelles de be i de porc. Vam brindar eufòrics per les bones anyades i els somnis d'Ítaca, per Dionís, pels vins d'Escòcia i Ginebra. Ho acompanyàrem amb un pa al·lucinant de sègol. I vam acabar (t'ho imagines?) a la terrassa, cantant (esguerrant, més aviat) cançons dels Beatles, veient "diamants en el cel" i plorant abraçats com aquella dona al marit agonitzant després de la batalla. Si som "allò que hem menjat", com deia el genial i geniüt Pla de l'Empordà, doncs ara nosaltres som glòria barrejada.

Però no vegis miratges, la festa fou només una nit. Et mentiria, Penèlope, si t'ocultés que em desfaig de ganes de tornar-te a veure, d'acariciar la teva espatlla suavíssima al matí i de posar-te mel al cafè; que hi hagi carn i ordre en la meva jornada. (Estimar potser sigui també ajuntar Temps, acceptar el teu poder, i el desig que em pren.)

Tot fidel, el teu "ridícul" escriptor d'amor, Ulisses. Avui, trenta de juliol, t'abraço des de Centcelles (s'acaben els tres dies de descans, els darrers, a la *villa* del cosí Constantí Bergadà). Vaig com una moto.

* * *

Penèlope, ja estic al pis de Tàrraco. No m'he recordat, en aquest *mail* que t'he enviat des de Centcelles al matí,

de contestar-te el repte que em vas fer perquè començava per a mi la nova temporada. (Tens raó, a la Hispània potser hauríem de menjar el raïm de cap d'any a la tardor, quan se'n cull, quan tornem a la feina, quan comença la Lliga). Bé, aquí va el Manifest personal que em demanaves, el cartell amb les meves velles consignes per aferrar a qualsevol mur de l'Arcàdia, l'Alexandria perduda, la República, l'Atlàntida, la Ciutat de Déu, la Ciutat del Sol... o de la Ítaca, tan nostra i tan somiada. Te'n faig cinc cèntims (i a veure si tu també participes en aquest joc de records i utopies i m'envies la teva llista ideal):

– Aquella nit, amb McMurphy, al manicomi d'*Algú va volar sobre el niu del cucut*.

– El Biel Ferrater recitant tremolós la *Cançó del gosar poder*, al ring del Price, l'any setanta, davant de milers d'ànimes.

– Una ciutat mitjana, prop del mar i la muntanya. Per aquestes contrades, n'hi ha unes quantes.

– La mar eterna de la platja llarga dels nostres estius.

– La música, la música eterna, la música dels astres, la música.

– Tastar i saber de la teva fruita i la teva gràcia.

– No el cos o l'esperit, sinó ambdós.

– L'esmorzar amb una colla de paletes o de veremadors.

– “L'enfance retrouvée à volonté” —Baudelaire *dixit*—.

– De sobte, comprendre aquelles paraules d'un/a vell/a mestre/a.

– Sentir-te feliç i “arrossegat remorosament” (com Vicent) fins a la plaça.

– La ràdio i el record de la “dolça Catalonia” en nits de garita i guàrdia.

– Perseverar en l'exercici de tu mateix, fins a l'extenuació.

– Tocar, humilment, al Poder, certs plans.

– Una cursa èpica, amb herois i triomfs.

– La poesia, l'escripta i la no escrita.

– Una oració secreta.

– Un plany amb llàgrimes.

– Quan el món és tot u i sagrat.

– L'Enigma.

– *La real gana.*

– Experiències.

– La Festa.

* * *

Enyorada dona meva: Aquell escriptor de les Índies, el de la pel·lícula *El carter*, podia haver dit, a més de “es tan corto el amor, y es tan largo el olvido”, un altre vers paral·lel: “és tan llarg l'any, i és tan curt l'estiu”, exceptuant-me. No puc oblidar-te i l'estiu se m'ha estirat massa. Estic aquests dies trist. Sento que he suspès l'examen de recuperació del cor i de la fràgil alegria. Vaig afilar llapis i tornada amb nervi (¿te'n recordes, de la festa amb excompans i dels bons propòsits del Manifest utòpic?), però de seguida vaig perdre el guió i vaig caure. La vida se'ns fa moltes vegades densa, opaca, i és més forta que nosaltres. Em sento dessagnat per la teva absència i ofegat pel tabac. Només jugo amb fum d'idees i cendres del record.

Avui dilluns semblava que rebentava, que ja no era capaç de suportar més tristesa, jocs interns i metafísiques sense sort. Ja no sabia si el meu dolor era realitat o llen-

guatge trencat o mentida de l'ànima. Confús d'ombres xineses, disposat a soltar pes i paraules, a refregar-me amb la sorra del món, vaig sortir de la meva Caverna amb ganes.

L'aire feia olor d'humit, de bosc de tardor, de carbur i terra. El dèbil matí va ser un esclat de llum per als meus ulls. Les camèlies anunciaven un hivern amb gebrades. Vaig buscar de seguida altres respiracions, altres mirades que em reconeguessin. Però no era temps d'assossegats passejos i trobades. Vaig agafar el cotxe per anar a l'oficina. Avui la ciutat s'havia desmandrejat amb fums i mala bava. "Prohibit estacionar". "Sortida d'escola". "Un cafè amb llet" —directe al fetge—. "Pásamelo por fax, corasón". "Torni demà passat".

No puc donar més llargues, ho sé. Després d'un mes i mig d'haver tornat a la feina, estic encara bastant atordit. És hora de no fallar més, de posar tot l'oli a la Gran Màquina. És temps de moure's, de parlar molt i dir poc, de rendir cada dia amb interès més alt. Són els nostres deures i la nostra Odissea. "Festina lente", exhortava una màxima clàssica. En faig cas. M'afanyo, lentament. No sóc un heroi com els déus manen. Un company demana l'ordinador. Rep aquests dos darrers missatges:

T'estimot'estimot'estimot'estimot'estimot'estimot'es
timot'estimot'estimo.

SOS SOS SOS SOS SOS SOS SOS SOS SOS SOS
SOS.

EL FAR DE L'OMBRA PERPÈTUA

Àngel-O. Brunet Las

Fa molts i molts anys, quan Déu no era tan omnipotent com ho és en els nostres dies i quan encara eren necessaris els fars per tal de poder navegar en la foscor, un matí, que el mateix Déu va decidir que fos assolellat i que tingués una temperatura constant de vint-i-dos graus, endolcida sovint per una brisa suau i lleugera que provenia d'un mar pla i transparent d'aigües càlides i acollidores:

—Déu, què és això? —demanà amb força sorpresa en Mersilk, el faroner del far de l'Ombra Perpètua, un home fort i valent, d'ulls glaucs i cabell argentat.

—Una petjada —respongué, sense posar cap èmfasi en les seves paraules, Déu, el qual llavors utilitzava un arcaic i poc sofisticat emissor de freqüències telepàtiques.

—Una petjada? I què hi fa aquí?

—No només hi ha una petjada, Mersilk, fixa-t'hi bé.

En Mersilk s'adonà que hi havia un reguitzell de petjades que provenien de l'aigua i que travessaven la platja en direcció a l'oasi.

—No són pas meves —observà en Mersilk comparant la mida del seu peu amb una de les petjades, que eren molt més petites que no pas les seves—. Això és impossible. No

hi ha ningú més que jo. Fa mes de quatre anys queestic sol; completament sol. M'he acostumat a estar sol. Això és impossible. Oi que és impossible, Déu?

—Mersilk, això ho hauràs de descobrir tu mateix. Segueix-les, Mersilk. Segueix-les —ordenà Déu amb només dos punts de seqüència imperativa.

En Mersilk va dubtar uns segons, només uns segons, i de seguida es va posar a caminar tot seguint aquelles petjades que anaven més enllà de la platja.

—Déu, què és això? —demanà en Mersilk agafant una petita peça de roba que penjava d'una branca, tot just allí on la sorra de la platja moria i donava pas a la gespa verda i ufana de l'oasi.

—Unes faldilles, Mersilk. Són unes faldilles.

—Unes faldilles? I què n'he de fer, Déu? Posar-me-les?

—En veritat et dic que aquesta resposta teva no me l'esperava. Però faràs millor de deixar les faldilles allí on les has trobades i continuar el teu camí. Que res no t'aturi i segueix el teu instint natural, Mersilk. Segueix-lo.

—El meu instint natural?

—Mira, Mersilk! Mira! —exclamà Déu amb sis punts de seqüència imperativa.

I en Mersilk obeí; i els seus ulls glaucs de seguida descobriren una nova troballa.

—I això? —demanà en Mersilk agafant una altra peça de roba que hi havia a sobre d'unes roques.

—Una brusa, Mersilk. És una brusa.

—Una brusa?

Tot d'una, en Mersilk ensumà aquella peça de roba amb un intent balb de trobar restes d'olor. Però el seu olfacte, malmès pel desús, no li aportà cap sensació nova amb la

qual pogués reconfortar-se.

—I allò? Allò d'allí, què és? —cridà en Mersilk tot deixant caure la brusa de les seves mans i assenyalant amb sorpresa la soca d'una palmera.

—Uns sostenidors, Mersilk. Són uns sostenidors.

—Uns sostenidors?... I allò de més enllà? Què és allò?
—cridà novament embriac de misteri.

—Unes calces, Mersilk. Són unes calces.

—Unes calces?... I això altre? Però... oh, Déu meu!, si això altre és...

—Sí, Mersilk . Ho és. Ho és.

—Una dona! —exclamà en Mersilk amb els ulls rodons com dues llunes—. És una dona, i nua!

—I tota per a tu, Mersilk. Tota!

—Per a mi?

—Sí, home. Tota per a tu.

—Però... I què n'he de fer?

—Faràs bé en seguir el teu instint, Mersilk —digué Déu, davant la sorpresa d'en Mersilk—. Segueix-lo.

—Seguir el meu instint?

—Sí, Mersilk, segueix el teu instint i abraona't a sobre d'ella. Fes-ho, Mersilk! Fes-ho!

La dona, agitada a sobre de l'herba, mostrava tots els seus encants sense vergonya ni pudor. No cal dir que Déu ho havia planejat tot. Tot era obra seva en aquell far anomenat de l'Ombra Perpètua. L'ésser humà, en aquest cas en Mersilk, només era imprescindible en casos d'extrema urgència (relativament habituals en aquella època tan remota), quan els ginys tecnològics i els sistemes de seguretat fallaven. Però era fonamental, i fins i tot dogmàtic, en aquells temps ja oblidats, que hi hagués sempre

en qualsevol far un ésser d'intel·ligència biològica, malgrat el seu limitat factor de raonament. Així, doncs, era molt important mantenir l'ésser en qüestió en perfectes condicions físiques i psíquiques, motiu pel qual, aquell matí assolellat, Déu va decidir alleugerir el pes de la solitud d'en Mersilk, el qual començava a mostrar els primers símptomes de depressió i d'angoixa, preparant-li aquella, segons ell, agradable sorpresa.

—Abraonar-me a sobre d'ella?

—Sí, Mersilk. Abraona't com un bon mascle.

—Qui? Jo?

—Clar, home! Qui, sinó?

—Ai, Déu, em sembla que no podrà ser, això. No.

—Com que no??? —digué Déu, tot fent servir dotze coma dos punts de seqüència interrogativa.

—Fins avui no us havíeu equivocat mai, Déu. Éreu la perfecció suprema. Però ara l'heu cagat, i ben cagada.

—Cagat????? —crijà Déu amb un plany de seixanta punts de seqüència exclamativa, alhora que el far de l'Ombra Perpètua, l'esfera estelar on Déu havia recreat per a en Mersilk tot un món virtual exòtic i acollidor, amb una platja d'aigües temperades, amb un cel blau amb petits núvols, quasi transparents, amb un oasi verd i ufà, amb sargantanes, ocells i micos, i amb un far alt, molt alt, de pedra massissa i fosca com els dels antics, va notar una lleu però inusual sotragada.

—Oh, i tant que l'heu cagat!

El far de l'Ombra Perpètua, l'esfera estelar propulsada per un motor de fusió Ramscoop, nodrida per àtoms d'hidrogen que el supercamp magnètic s'encarregava de capturar per l'espai, amb la missió d'emetre un feix

de llum constant a sobre d'una lent concentradora de 560.000 tones per tal d'alimentar els velers solars Kevlar que navegaven per l'espai, i controlada, fil per randa, per un supercomputador "Déu" de vintena generació, va notar una segona i més brusca sotragada.

—Que és marieta, redéu! Del ram de l'aigua; que perd oli el noi, vaja —digué la dona tota enutjada, mentre recollia les peces de roba que havia deixat escampades arreu, i es feia creus per haver de fer novament el viatge de tornada al seu planeta, a bord d'una d'aquelles mil·lenàries i remotes naus nodrissa, aquelles andròmines tan insegures de reacció química amb combustible sòlid i dispositiu d'ignició.

Però d'això ja fa molts i molts anys, quan encara eren necessaris els fars per tal de poder navegar en la foscor de l'espai, i quan Déu, encara que sembli impossible, no era tan omnipotent com ho és en els nostres dies.

LA MUTACIÓ D'UN INTEL·LECTUAL

Magda Juncosa Romeu

*“No hay escalera sin barandilla
ni hortera sin zapatos de rejilla”*

La nuesa és l'estat natural de l'individu i un tabú que la cultura s'encarrega de solucionar de diferents maneres, siguin aquestes més o menys desagradables. La imatge externa és un reflex de l'aparença que hom pren com a punt referent per simular allò que vol fer creure als altres. Aquesta frase formava part del repertori instructiu del meu marit, un materialista dialèctic, un intel·lectual de barba, jaqueta de pana i ferma ideologia. L'Alfons —que així es deia el meu marit— posseïa un vestuari limitat i funcional perquè no donava importància a l'extern; sempre havia sigut un individu força discret en el vestir, constant en la línia, d'austeritat monàstica i poc o gens audaç, tot al contrari que molts filòsofs postmoderns, amants de l'extravagància. Deia que no podia permetre's aquests excessos ja que corria el risc d'una disminució de la personalitat. Era així de radical en tots els aspectes de la vida i va ser aquesta la causa que el va portar a unes conseqüències, de moment, irreversibles.

Tot va començar el dia en què van aparèixer unes innocents ulleres de sol, de conxa, de vidres infinits i verds, sobre la taula del menjador. Li vaig preguntar:

—De qui són aquestes ulleres?

Ell continuava fumant la pipa que vam comprar durant un viatge a Turquia i que li donava aquell aire tan filosòfic que m'agradava tant. Sense pensar-s'ho em va contestar ple de convenciment:

—Meves, de qui vols que siguin? Són una meravella, oi?

Ell ja sabia que jo només portava ulleres Pierre Cardin i que me les feia fer quan pujàvem a Andorra; per aquest motiu no li vaig donar contesta.

L'Alfons va agafar les ulleres, es va mirar al mirall del rebedor mentre se les posava i, just en aquell moment, li vaig endevinar un gest insòlit que ara recordo amb impotència. Va dur-se els dits anulars a la boca, els va humitejar de saliva i se'ls va passar per les desconcertades patilles, tot dient-se a ell mateix “què passa, tia?”. I jo em vaig dir “aquest home me l'han canviat”.

Però aquest tan sols va ser l'inici d'una transformació lenta i feixuga, de la mutació d'un intel·lectual vers una xavacanereria nefanda. El segon canvi extern que vaig detectar van ser les sabates de reixeta que es posava els dies de festa, amb els quals s'endiu menjava. Combinava les sabates transpirables amb mitjons blancs d'esport amb les ratlletes de rigor, complement que li feia joc amb el xandall d'escuma de goma al turmell. L'Alfons s'havia llançat al vertigen salvatge d'una dictadura del mal gust.

Això no va ser tot. Uns dies després es va canviar el cotxe i va adquirir un Seat 124 de segona mà. Es passava les hores engalanant-lo —sa mare, que a estones col·laborava en la

seva metamorfosi, va fer-li un tapet de ganxet per posar a la plataforma del vidre del darrere, que feia joc amb dos coixins d'aquells amb anelles—. També es va comprar un gos d'aquells que mouen el cap quan el cotxe engega i el va col·locar sobre el tapet. Mai no sabré d'on va treure aquella peça de museu del kitsch.

Ja sé que moltes persones no s'haurien adonat d'un canvi com aquest, si no fos perquè l'Alfons abans odiava el comportament que genera aquesta forma de vestir i predicava contra aquest tipus de violència estètica criticant les actituds adotzenades i uniformades de les tribus urbanes. Jo no sabia ni si pertanyia a una tribu urbana ni què feia quan se n'anava de casa. L'Alfons havia deixat de comunicar-se amb mi; suposo que el seu narcisisme creixent li ho impedia. Per aquest motiu un dia em vaig decidir a seguir-lo. Em vaig disfressar posant-me xandall, talons de plataforma, una perruca de rossa tenyida amb arrels negres i ulleres grosses, i em vaig llançar a la recerca d'un present —no estava disposada a perdre el meu marit—.

En sortir de casa, el primer lloc on va aturar-se va ser en una perfumeria on vaig veure des dels vidres de fora que li embolicaven un Varon Dandy —ell que sempre havia portat Paco Rabanne, ja que es definia com un teòric d'esquerres amb gustos olfactivs de burgès de centre—. Just en girar d'esquena del taulell em va veure a través del vidre, però no em va conèixer, i en passar per davant meu em va dedicar un somriure de mitja boca i em va dir:

—Nena, estàs com un tren, tia bona —donant-me un cop a la natja amb la mariconera de pell sintètica que li penjava de l'espatlla.

Quin fastic em va fer el meu propi marit! Que quinqu

el vaig trobar! Vaig decidir anar-me'n cap a casa davant la desorientació i el desconcert en què em trobava.

Van passar unes setmanes que van ser d'adaptació a una nova concepció de marit que s'havia convertit tan sols en marit. Aquella anècdota de la perfumeria va ser el principi de la transformació cap a la vulgaritat. Jo de tant en tant el continuava seguint i quan ensopegàvem continuava sent patètic.

Un diumenge a la tarda que el seguia, va entrar en una discoteca bastant cutre i, jo, al darrere... En entrar em vaig amagar per poder observar-lo i ell es dirigí directament a la barra i, després, amb el cubalibre a la mà, s'adreçà cap a la pista i va començar a ballar a l'estil del cantant de Bonny M. Vaig al·lucinar; aquell no era l'Alfons. Com ballava! Semblava posseït per la Jennifer Beals. Fins i tot es va treure la camisa —tot sigui dit, de pèl mai no n'hi ha faltat, a l'Alfons—. En certa manera va ser un alleujament i un exercici de relaxació veure'l sense aquella camisa, el coll de la qual li arribava als mugrons.

Mai no li havia agradat moure l'esquelet. Sempre es defensava darrere un discurs de projecció de filòsofs.

—Kant no ballava, ni feia l'idiota.

Jo tractava de convèncer-lo.

—Per què no et fixes en Hume, que és més imaginatiu i apassionat, i deixes una mica de banda la raó pura, *please?*

Però no hi havia manera; era de costums kantians, més proper a Diògenes que a Alexandre, i acabava acusant-me de frívola i superficial.

Temps enrere m'havia apuntat sola a cursos de ball. Com que havia vist l'Ava Gardner ballant el mambo sense parella en una pel·lícula, em vaig animar i vaig aprendre

a ballar la rumba, el merengue i el tango tota sola. Era una etapa en què em trobava bé amb mi mateixa i no em trepitjava, no com ara que no sabia com reaccionar amb normalitat sense que m'afectés la mutació.

Finalment vaig haver de recórrer al psiquiatre. Vaig demanar hora a la consulta de l'Octavi López, un amic de la família. Li vaig explicar fil per randa l'evolució de l'Alfons. Li va costar d'acceptar-ho, però després de recapacitar se'm va adreçar: "L'Alfons, tan ferm i tan marxista... tan lluny del dubte..., si més no, a voltes es mostrava contradictori. Raquel, no fumava tabac anglès?, no es vestia amb roba de marca comprada a Conti?, no es perfumava amb Paco Rabanne? Doncs hagués pogut ser en un moment d'aquests en què... Raquel, escolta'm bé..., hi ha un tipus d'esquizofrènia anomenada *emulació de contraris* —per cert, contagiosa— que es caracteritza per la imitació descontrolada d'una personalitat radicalment oposada a la del mateix individu i que sol afectar persones de caràcter molt marcat."

Me'n vaig anar indignada. No podia ser possible: el meu Alfons, amb una patologia mental! L'Octavi em va recomanar activitat per calmar-me i amb el temps em vaig iniciar en el ganxet i en les puntes de coixí. Vaig aprendre ràpid, perquè sempre he sigut manyosa, i vaig fer mocadors i eixugamans per a tot el veïnat. No m'ho acabava de creure: jo, una feminista reivindicativa, convertida en mestressa de manualitats compulsives. Però això no va ser tot. Més endavant, una veïna meva, la Resu, em va obrir al món dels tridimensionals i em passava les hores retallant, enganxant i envernissant quadres que després regalava al veïnat.

Tota aquesta activitat em servia per no fumar i per

oblidar, però va ser com prendre's un batut de cacau amb sacarina. No hi havia sortida i va ser una època molt dura de passar. El meu marit ja m'havia abandonat. Tot va passar un dia en què vaig arribar a casa i ell estava cantant al karaoke una cançó del José Vélez i gesticulava d'una manera que em provocava angoixa —“¡Oh, Michele!, te perdí, nunca más he sabido de ti...”—. Ell m'ignorà i vaig caure plorant al sofà. En el mateix moment se m'acostà. Suposo que li devia fer un xic de pena, perquè va pronunciar unes paraules adreçades a mi: “Nena, me'n vaig a comprar tabac”.

L'Alfons no va tornar mai més; el vaig perdre aquella tarda en què les meves llàgrimes regalimaven pel sofà d'escai que ell va comprar per estirar-se i canviar de canal.

Ara ha passat el temps i fa poc que vaig tenir notícies seves; la meva veïna, la Resu, el va veure mentre estiujava a la costa llevantina. Em va dir que feia de porter en una discoteca de Benidorm, em va dir que estava molt guapo i que portava pantalons de tergal estrets de la cuixa i samarreta imperi.

Mesos després vaig haver de començar a buscar feina i en vaig trobar en un videoclub. La meua vida es va convertir en una monotonia que percebia com a irreversible, fins que un dia em vaig sorprendre llogant una pel·lícula d'en Fernando Esteso i la Nadiuska —la malaltia s'havia apoderat de mi—. Vaig fer les maletes i me'n vaig anar a buscar l'autobús cap a Benidorm a la recerca d'un futur amb patilles i d'un amor sense condicions.

SABOTATGE

Albert Figueras Suñé

Tanta felicitat no pot durar. “Avui fa quinze anys que ens vam conèixer, precisament en aquest bar”, em recorda la Laura per enèsima vegada. Això de celebrar-ho tornant al mateix lloc i repetint les mateixes coses com un joycià a Dublín és antinatural; porta mala sort.

El sol canicular cau aclaparador, implacable. El vímet grinyolaire de les cadires és més fresc que no pas les resines sintètiques modernes i l'amo del *xiringuito* ha tingut el bon ull de conservar-lo. Les taules de marbre groguenc i potes rancalloses de ferro negre també són les mateixes de fa quinze anys. Quinze anys i tot és igual que aquella tarda meravellosa: Salou, la terrassa sota l'ombra de la parra, la platja que va quedant solitària i nosaltres dos. Bé, nosaltres dos som més vells i hem suat junts un munt de vegades, però som els mateixos.

—Espera'm. Vaig a pixar —li dic.

Quinze anys enrere, també li ho vaig dir. Feia vint minuts que ens havíem conegut i la vaig deixar sola per poder ordenar els pensaments atabalats d'adolescent després d'haver-me-la lligat. “Merda!” (Un beneit m'acaba de passar al davant.) (Silenci.) Era una rossa pigadeta que havia trobat

assegada en una barca mirant els nanos que jugaven a la sorra; no em podia acabar de creure que hagués accedit a seure al bar amb mi i tenia la necessitat d'estar sol un parell de minuts per planificar els moviments. (Avui és culpa de la cervesa; m'està petant la bufeta i el lavabo és ocupat.)

(Renoï, aquest s'hi deu haver quedat: fa més de cinc minuts que hi és. No entenc com a la gent l'entusiasme badar en un lloc tan fastigós.) (Pausa.) Les celebracions són absurdes; ahir no hi pensava tant, en el dia que ens vam conèixer, però avui sembla obligat. Ens vam casar; cent convidats; xerinola per a tothom i vinga gastar quartos. Més tard, les dues criatures. Nen i nena; la parelleta. I pensar que tot va començar aquí, ja fa quinze anys! Oh! i aquella nit, res de res. Rialletes, empentetes. “Bé, fins demà”, “On quedem?” i “Apa, bona nit”. Sort dels avis, que avui ens fan de cangur i podem passar la vetllada plegats. I sols.

(La cervesa no perdona, noi. Ni la basarda que em produeixen els lavabos públics no és capaç d'aturar-me la pixera. Des que la Laura va agafar fongs en un vàter públic, sempre m'ha fet una mica d'angúnia utilitzar-los. Però és impossible retenir l'orina —sobretot si és de cervesa, que la produeix abundosa i clareta—). Cony de dona! Quinze anys plegats i encara no li he vist sortir cap arruga; dues criatures i sense cap pneumàtic de més.

(Té, sembla que ja s'obre la porta. Encara bo perquè així m'estalviaré d'haver de tocar el pany. Abans que la molla automàtica no la tanqui, li donaré una coça dissimulada i aprofitaré l'embranchida per entrar-hi.) (Pausa.) És italià, aquest; en fot tota la pinta. (Tanco el forrellat amb dos dits, només dos dits.) Els italians han ocupat mitja costa.

(Deixa'm buscar el llum.) (Ara la tassa.) "Atenció, Esteve! No trepitgessis pas el cercol d'humitat pudent que hi ha al davant de l'urinari amb les espartenyas d'espart." (Pausa.) Els alemanys han envaït la costa que queda més cap amunt. No m'agraden tant, el alemanys. Potser és el tòpic, oi? M'identifico més amb l'esperit mediterrani. I es posen com escamarlans després de trepitjar la platja dos dies seguits. Ep! No són prejudicis; és una observació de la realitat.

(A veure, la cremallera ben avall, no fos cas que se'm mullessin els pantalons.) Els italians s'assemblen més a nosaltres. Són més prims, gasten moreno cuidat i vesteixen bé. "Collons!" (de vegades et sembla que tens molta pixera, però costa d'arrencar). Deu ser la basarda d'aquesta merda de lavabos. (Pausa.) (No, si com el de casa, cap! Tan difícil és encertar la tassa? Potser es necessita un *màster*, per no pixar fora de test. Amb la calor enganxifosa de l'agost, tot és ferum.)

Té, aquest mateix que ha sortit. Pantalons verd pi i samarreta blanca, sabates nàutic i ulleres de sol. Feia patxoca. I la cara. No la tenia pas rodona com el turista alemany mitjà, que sembla que vingui a vendre un pa de ral. (Pausa.) (Ara va. El doll surt amb força; encara no m'he de preocupar per la pròstata.)

La cara d'aquest italià era agradable. Retrat ràpid: front ample, barbata prominent, llavis gruixuts i nas angulat. Com li agraden a la Laura. "M'agraden les cares amb trets marcats", diu sempre. (Té, l'olor dels espàrrecs que m'he menjat. És ben curiós; deu tractar-se d'una substància volàtil que es filtra al ronyó i que et traeix. Amb això no pots pas mentir. Almenys és més agradable que la pudor

del pixum de l'italià.)

Segur que la Laura s'hi deu haver fixat. La taula és al davant de la porta; el deu haver vist. (Pausa.) Està bona, encara. Ell també s'hi deu haver fixat, és clar. I més avui, que duu aquella faldilleta minúscula que li deixa enlaire les cuixes torrades i la samarreta sense mànigues que ensenya el replec dels pits nus a sota del cotó, a tocar de l'aixel·la. (Canvi, sinó encara tremparé. Noi, sí que és plena, la bufeta. Devia estar a punt de rebentar-se'm.)

Oh, i si només s'han mirat, rai! És clar que no poden haver fet res més (tot i que els italians tenen fama de faldillers, no ho oblidis, Esteve). Ella és una bona mare i, com a esposa, no em puc pas queixar. He tingut sort. (Silenci.) No, ella no és d'aquestes. (Deixa'm espolsar-la. Les maleïdes gotes finals sempre vessen. Tornem a pujar la cremallera; fa mal efecte, això de dur-la avall.) No, ella no és d'aquestes.

És clar, no se'n pot estar mai segur, de l'assumpte banyes. Sempre hi ha una primera vegada. I l'italià s'ho val; reconèixer-ho no em treu pas ni un bri de raó. Ei, això és el que em sembla, vaja! No hi entenc, d'homes, però si fos dona, potser no m'ho pensaria dues vegades. (Pausa.) Merda, no hi ha sabó. M'esbaldiré i prou.

No, no, això de les banyes no es pot assegurar mai. Potser ja n'és veterana i tot. (Silenci.) De fet, aquest beneit també era a la platja, ara que hi penso. Li ha demanat foc i com que ella és la que fuma, li n'ha donat. (Pausa.) Quin somriure que li ha dedicat, el manso! D'orella a orella. Oh, calla, i ella que li ha tornat! "Quins pebrots!" (Aquesta tovallola fa un mes que no la canvien. I la posen blau cel, els capsigranys, perquè doni fidel testimoniatge

de la merda d'altri. Almenys fos de color fosc... Fillets de Déu: quin fàstic!)

Deixa'm afanyar. Aquest parell deu haver quedat a la nit, mentre jo estigui dormint. Ella sap que tinc un son profund. (Pausa.) Fins i tot és capaç de fer-me empassar un *vàlium* amb el vi a l'hora de sopar. (Vaig a espilar-los des de la finestreta. Segur que li deu haver tornat a demanar foc. És una excusa una mica suada, però encara funciona. La saben tan llarga, aquests italianots... I al manso se li veia el posat de perdiguer d'una hora lluny.) “*Playboy!*, que no ets res més que un *playboy*.” Vaja, aquesta punyetera finestra dóna a la bodega del bar. Maleïda sigui! (Surto. Si m'entretinc gaire, la cornamenta em començarà a pesar.)

Qui ho havia de dir? El dia de l'aniversari i al mateix lloc on ens vam conèixer. Una vida feliç trencada per un poca-solta. Ara, que aquests benplantats, ja se sap: molta figura, però res més. A viure del papà. Doncs no serà! Aquest vespre no m'adormiré. La faré estar per mi fins que s'escaldi. Ja et dic jo que després no li quedaran més ganes d'anar de gresca. (Ospa! No hi ha manera humana d'obrir el collons de forrellat. Encara se'm quedarà als dits. Segur que aquest antre és il·legal. Els faré venir una inspecció demà mateix; ja sabran com les gasto. Instal·lacions en mal estat.) Calla! Això si no es tracta d'un sabotatge del cap-de-cony d'italià per poder-la magrejar de gust en públic. Tenen pocs escrúpols, aquests. Llatins de cap a peus. (No és conya, que se'm queda a les mans. Si m'hagués passat a la feina, no em faria res; mira, seria una bona excusa per deixar deu minuts l'ordinador i reposar els ulls.) Però ara estic de vacances i m'estan fotent la dona. (Pausa.) Segur que la Laura s'hi posa bé.

(Sort de la navalla, que té un tornavís.) “Ets un neura” em diu sempre. “Per què vols una navalla amb llevataps, escuradents i tornavís?”, se’n riu. Doncs té, nena, per enxampar-te fotent-me banyes. Ara ja ho saps. Quedarà pàl·lida de l’ensurt. Esglaiada. (Pausa.) “Tranquil·la, nena, que he sabotejat el pany”, li deu estar dient ell mentre se la menja amb els ulls. I una merda, tia! (Té, ja ha saltat un cargol.) ¿Què et penses, que perquè sóc baixet i gras i amb entrades i una mica massa ràpid, ja pots oblidar la fidelitat? Doncs no! Me la vas prometre al davant del capellà. (L’altre cargol ja comença a rodar.) Mira, si fos jo, posem per cas... no ho sé. De fet, ja se sap que, en el fons, els homesensem en les ties bones. Però a mi, banyes? Encara ha de néixer la dona que me les posi. (Ja està. Quina soleiada. I quina manera de suar, noi!)

Ep! Però si la Laura se n’ha anat amb l’italià! La mala puta! No hi és, no. Ha deixat mitja gerra de cervesa i la bossa amb les tovalloles de platja. D’això sí que se’n diu cornut i pagar el beure, perquè m’hi jugo un ou que no l’ha pagada, la cervesa. Cony, cony, cony, Esteve! Sí que va forta!

Calla, però si l’italià és a la taula del fons morrejant la seva noia! (Bé, la seva o alguna altra que deu haver manllevat, tant li fa. Però no és la Laura.) Ara ves on s’ha ficat aquesta dona. (Silenci.) Què ha estat això? Un cop de porta. Algú s’ha quedat tancat a l’altre lavabo, també.

—Encarregat! —Quina vergonya! — Que potser no ho sent com piquen desesperats? Algú s’ha quedat tancat al servei i a mi m’ha vingut d’un trist.

—No es preocupi. L’obrirem de seguida.

(No, si no em preocupa, això. Tinc un altre maldecap,

ara.) “On collons s’ha fotut la Laura?” L’esperaré. No tindrà els sants pebrots d’haver marxat per no tornar més! (Pausa.) No ha deixat ni una nota. (I precisament avui, el dia de l’aniversari. És gros, eh?) Guaita, l’encarregat li ha encolomat la feina a aquella pobra noia que deu treballar amb un pam de llengua a fora per guanyar els quatre quartos que val la moto. Vergonyós, tu! Però sembla que ja hi està acostumada, a l’ofici de rebentaportes. Mira amb quina facilitat entra per la finestra amb un tornavís.

“Laura, Laura” (per què la nostra història ha hagut d’acabar així? L’amor és com un mirall de la vida. Neix i mor en un instant. No necessita res més). Té, ja fan badar la porta.

—Laura!

—Noi, marxem d’aquest bar. He entrat al lavabo i em pensava que m’hi quedava. Aquests maleïts forrellats són perillosos, sobretot si tens claustrofòbia. És una situació insuportable. Et passa de tot, pel cervell. Fixa’t, fins m’he arribat a imaginar que lligaves amb una italiana!

—Quines coses tens, amor meu! Tornem a l’hotel?

A L'OMBRA D'ILDARIBAL

Jordi Folck

Marc wrote:

Estimat i bell Flavius (sí, m b, ets tu).

Suposo que t'ha estranyat aquest silenci de quatre dies sense saber res de mi. Havia de ser jo el primer a escriure, vas dir en acomiadar-nos. Però, després d'haver començat moltes vegades aquesta carta, encara se'm fa difícil. Per què? I tu m'ho preguntes? He viscut aferrat a tu tot aquest temps i, en la distància, he acabat ordint històries a costa teva. Com dir-te què passa dintre meu? En escriure't ja sóc incapaç de repetir o voler que les nostres cartes, com abans, estiguin plenes de geografia: "Vaig per designi patern a una universitat del nord dirigida per corcons de la fe, en un edifici vetust al final d'una avinguda poblada de xiprers", vas escriure'm en una de les primeres notes. No vull tampoc lliçons d'anatomia: dels companys vanitosos i setciències, ni del cos de professors de figures avars, ni vull ja saber res del passeig de les senyores els diumenges a la tarda, ni del que estrenen al Retiro, ni de la lluita antiterrorista. Explica'm, Flavius, si has besat altres llavis o si has coronat d'abraçades altres nois —mes no, no vull saber-ho— però sí, digues-me si això que esclata en mi, si

aquest turment és passatger o es quedarà amb mi fins que et vegi de nou. Avui, tornant de l'escola, m'he llançat de nou als carrers perseguint la teva ombra, carrers pels quals havia passat centenars de vegades, de pressa, oblidant que sóc descendent —il·lustre, dius tu— de cossetans o qui sap si dels romans invasors, i que els meus visqueren aquí fa dos mil·lennis. “Si hagués viscut llavors, jo seria Flavius o Porcius”, vas dir-me tot cridant-me Marcus. I has estat tu qui m'ha obert els ulls; des que te n'has anat miro de trepitjar la meva ciutat amb respecte i un orgull amagat. En només dos dies, tu i jo, Flavius, hem conquerit la vella i oblidada Tarraco, la Tarraco dels Escipions, la ciutat augusta, insigne, filla patrícia, deessa immortal, escollida divina pels antics déus! Ha estat aquí, Flavius, bell Flavius, que el teu esclau has besat, per primera vegada (i jo he callat el meu crit).

Lletres, lletres...! qui vol lletres quan el que es vol són les teves encaixades, que em premis fort contra teu i diguis el meu nom?

—Marc Aureli?, Tul·li Marc Ciceró? Marc Andrònic? Marcus, tu ets Marcus i vius muralles enfora, a la Tarraco plebeia a les acaballes del segle. Tu ets Marcus, que he trobat en l'espai virtual en l'atzar dels gran viatges sense conèixer encara la meva destinació. Tu ets Marcus, l'amic que posa la seva ciutat als meus peus i fa dir-se esclau.

M'has omplert de noms, Flavius. L'estudiant d'història, com el contador de llegendes, que saben de conquestes, m'ha desvetllat i, des de la teva estada, enfilo, a hores perdudes, històries passades amb noms i renoms amb l'únic defici que, quan vinguis de nou, cosa que mai no sabràs

quant desitjo, converteixis les estàtues de pedra en figures de carn:

“El vell Epidomus, que arrossega la barba dels anys pels paviments blau celeste de la seva mansió, ha baixat al port. El mercader d'esclaus du un regitzell d'efebus espigats. El més gran no passa dels disset. Vénen d'Olimpia, de Pèrsia, de les províncies més apartades d'Àsia. Abans de comprar comprova l'estat de la dentadura i si hi ha polls entre els cabells. Epidomus escull un jove de cabells amb bucles i mirada dolça. Busca un remei per al seu fill Flavius, que una llarga malaltia reté postrat. Nus els braços, nues les cames, nu el pit, el jove és conduït a través de la Pedrera del Port, on jeuen les sumptuoses vil·les residencials, cap a les proximitats de l'amfiteatre i, d'allí, travessen les muralles per la porta de Minerva. Epidomus dóna a beure al jove esclau vi perfumat i aigua freda i fa untar-li la pell amb tota mena d'essències. Li regala una toga viril i el fa acompanyar a la cambra on jeu Flavius. Un altre esclau — Filermenó— l'obliga a entrar al mateix jaç perquè l'escalfi i s'endugui la malaltia. En trobar-se sols, Flavius sent reviure la sang i guarir-se de les febres i el jove esclau, que oculta el nom de Marcus, somriu per la seva fortuna.”

—Si algú llegís els teus mots! A la Tarragona de les acaballes de segle, si els falsos emperadors que us governen... sabessin els teus somnis, et farien empresonar, car ells, com els histrions, duen tot l'any la màscara teatral de la rialla que amaga el seu rostre de dolor. Jo també necessito algú que guareixi els mals que m'assolen des que t'he conegut. Voldràs ser tu, Marcus?

Era el teu primer viatge a la ciutat i, no obstant això, la coneixies i l'adoraves més que jo. Cada tarragoní, en sortir al carrer —vas dir-me—, hauria de dur a la butxaca, amagada, una guia, no fos cas que, portat pels seus passos,

profani llocs de batalles i llegendes, de triomfs i de crims que la història amaga. I seguint les teves passes pels volts de la catedral, he vist alçar-se el palau pretorià, el palau d'August i, més avall, he sentit els crits d'ànim i les apostes de la gent al circ. Però les terrasses de les cases ens han amagat la cursa i la gent enarborada i, decebuts per les noves geometries, hem vagarejat llavors cap als jardins del Camp de Mart, pels camins vorejats de xiprers i silenci. Ha estat allí, en un revolt de les muralles, quan érem sols, que m'has pres de la mà, al vol, només uns instants, els suficients per fer miques les meves muralles alçades amb por.

—Mira —m'has dit assenyalant el mur—, Bubba i Lifant, els obrers que, entre molts altres, alçaren aquestes muralles i deixaren escrits els seus patiments...

“Mentre Cató, el cònsol, reprimeix les revoltes de les tribus indígenes es reforcen les muralles que envolten la ciutat. A banda i banda del parament s'apilen esclaus, indígenes, picapedrers, que sota la mirada dels enginyers militars encaixen els carreus sobre el sòcol de la muralla. Arribats dels quatre punts cardinals, els obrers treballen sense pausa, bruts, suosos, coberts del polsim de la pedra. Cal que estigui llesta per celebrar el seu triomf. A torns, des de l'inici del dia fins a les acaballes de la nit, a la llum dels tions, avança l'obra colossal. Dos esclaus, braus, forts, alcen una de les portelles per travessar el mur. Es diria que són bellíssimes escultures de pedra que prenen vida si no fos perquè els refulgeixen els ulls, que són blaus, nets, transparents. Proven de treballar plegats, sense separar-se gaire des de fa un temps. Des del dia en què l'atzar els féu conèixer comparteixen sofrances, paraules de consol i afectes. No saben quant temps el destí els permetrà encaixar les seves vides. Per això, al tard, decideixen gravar, amb marques profundes sobre la pedra, els signes ibèrics dels seus noms, com ho fan els enamorats a la fina escorça de les

oliveres. Aquesta nit es lliuraran l'un a l'altre sense saber que els enginyers, que no coneixen l'arquitectura dels afectes, han reestructurat els escamots de treball per evitar el companyonatge i les converses dels obrers, que endarrereixen l'obra. I de Flavius i Marcus, només en quedarà, sobre la història, el seu minúscul i indesxifrable tribut a la bellesa.”

—Sé arrengrer paraules i poca cosa més. Sé desxifrar codis de llengües estrangeres o ja mortes, però mai no he sabut embellir els mots. Ara veig que la història l'enriqueixen els poetes. Ets tu, Marcus, que del meu cos en fas escultura, que he de mostrar-te, que aconseguixes que cobrin vida les restes de passats imperis en compartir-les. Jo te les he apropiat, però has estat tu qui les has insufflat amb la vida de la qual mancaven. Quanta vida no et queda per donar a les pobres i velles pedres, quanta vida no et queda per donar als pobres i vells mortals... I en llegir-te i en recordar-ho se'm fa més preciós el temps que vas donar-me.

Se'ns ha fet fosc i al toc de la mitjanit ens hem apropiat a la part alta, cap als vestíbuls i entrants d'antigues vil·les senyoriales convertides en cafeteries i pubs. Has demanat vi calent amb la mirada estranyada del dependent. Buscaves un termòpol, aquelles tavernes romanes on se'n servia. També tu, doncs, tens imaginació, Flavius, un pecat que creia que em posseïa només a mi. Després de fer volts per on les vies eren plenes de gent —jo anhelava una altra encaixada de mans— i, ja en el desvari de dues copes, una abraçada i qui sap... t'he deixat a l'hotel —una cambra, un hotel per a tu sol, per a un xicot de dinou anys, no és una cambra massa gran?—. Me n'he tornat a casa moix tot esperant la matinada quan et reveuré. Han tocat les nou, amb la ciutat silenciosa i ens hem endinsat pel Fòrum entre

els planys dels oradors, el passeig dels magistrats, els prec dels fidels, el festeig dels saltimbanquis, la voluptuositat de les ballarines convertides en pols. Rambla amunt hem fet cap al Balcó, obert sobre les vies del tren i sobre les vies del mar i els horitzons perduts. D'allí a l'amfiteatre hi ha uns pocs graons. En aquella hora era buit i la mar, plana. Se m'ha antullat un bany encara que només fos —seré capaç de reconèixer-ho?— per descobrir si la teva pell és tota d'alabastre i per entreveure el format de les teves turgències, que m'han estat prohibides. Si haguessis viscut als anys de l'imperi, hauries dut carmí als llavis com els atletes, els ulls tintats de negre i perfum entre els plecs de la túnica. I podries besar-me al circ, al teatre o al bell mig del carrer.

—Marcus, Marcus, caldrà sempre que caigui la nit per protegir-se de les mirades botigueres que volen fer-nos pagar la seva hipocresia. Prou que deixarien que corrés la sang nostra i la de la gent com nosaltres per l'arena d'aquest amfiteatre. No calen lleons per matar innocents ni pretors disposats a guanyar-se el fervor dels seus amb la seva mortal sentència, car només amb menyspreu la vida ens pot ser presa. Algú salvaria, avui, les nostres vides?

“La via és plena de venedors ambulants que ofereixen tastar coques i mel, fruits secs, melons d'aigua i cervesa als vianants que avui van de festa: sacerdots, cavallers, decurions, soldats, famules, magistrats, efebus i també verges, matrones, cortesanes i vestals. Les graderies de l'amfiteatre són vestides de togues romanes, pal·làdiums de porpra, túniques de grocs i vermells. L'arena i la sang que oculta jeuen sota el mar reclus en què han convertit l'amfiteatre. És l'esperada naumàquia, el combat naval. Alçades les veles les dues barques avancen a cop de rem obrint onades a dreta i a sinistra mentre els combatents —dues faccions contràries— preparen

els ganivets i les destrals per a l'abordatge. I ho fan a contracor. Pocs arriben a la vintena d'anys, tots ells esclaus a mort per divertir la plebs. I van nus perquè les espases, també nues, penetrin, de forma neta, a la pell. L'atac és repel·lit amb força quan les dues naus topen i els uns i els altres criden sota els crits eixordidors dels espectadors, alçats dempeus. El mar es torna vermell mentre el públic insisteix amb el polze de cap per avall perquè s'ofeguïn els nedadors. En l'últim instant només resten dos noiets de llargs cabells i ulls celestes. Crida la turba perquè s'executi la darrera víctima. I abans d'alçar el ganivet, el botxí reté la mirada, uns instants, sobre el rostre d'aquell que morirà, que tanca els ulls. I llavors, conquerit, besa amb passió els seus llavis. El clam cessa, uns instants per prosseguir amb força quan ambdós combatents es miren amb tendresa i por. Els polzes s'abaixen amb violència, però no, una majoria els alça perquè els sigui excusada la vida i, aviat, són més els dits que puguen demanant clemència. Tothom contempla Titus, arribat de Roma a la capital de la Hispània Citerior. I Titus, per complaure el poble, alça el polze. "La bellesa crida bellesa" diu, i condona la vida als dos joves, els quals, per fer la festa més gran i celebrada, allibera. El poble esclata en una ovació i els dos nois, Flavius i Marcus, dels quals parlarà tot Tarraco durant molts dies —tan gran és la seva bellesa—, abandonen el mar dels naufragis cap a la seva incerta glòria."

En obrir els ulls, a l'amfiteatre, retornats de la falla, he notat l'estranya sensació del teu bes, que m'ha fet lliure i, a la vegada, esclau. ¿Què tinc que ja res del que tinc i sóc no m'importa i que només espero saber de tu per fer la meva alegria o la meva desesperança? Però callo, que l'amor ha de ser silenciós. He escrit i he esborrat d'aquest miserable ordinador moltes altres històries que m'uneixen a tu. Sé que prement una sola tecla rebràs la meva carta. I des del moment que ho faci ja res no serà com abans.

Tot allò que tan sols he intuït cobrarà vida o morirà per sempre. Podràs escriure'm aquest capvespre i alliberar-me de les meves pors? Vetllaré prop de l'ordinador per si pots enviar-me un e-mail.

Quan tornaràs, amic amat?

Marcus F.

—Et seran suficients algunes poques paraules? Què diràs quan sàpigues que des que t'he conegut també jo he caigut malalt?, que mai abans havia besat altres llavis per por i que no sé quins foren els estranys déus que m'empenyeren aquell dia a besar-te?, que necessito amb urgència escriure sobre la teva pell amb cal·ligrafies encara escolars, paraules mai dites?, que caldrà que salvis del mar dels naufragis aquest combatent caigut en combat?, que les meves ànsies m'ofeguen dels horitzons perduts on es creuen les vies? que només puc desitjar fugir d'aquí per trobar-te de nou? Tinc un tren que surt demà, al capvespre, i seré amb tu a primera hora del matí de dissabte. Però no vinguis a recollir-me. Retrobem-nos a l'amfiteatre, a trenc d'alba, com si el temps no hagués encara transcorregut. Vols més paraules?

En escriure't, ara, Marc, se m'altera el pols i no vull entretenir aquest missatge que sé que et farà feliç, com m'ho ha fet a mi saber de tu i de la teva ciutat. Tanca els ulls, que, en uns instants, torno amb tu a Tàrraco.

Teu,

Flàvius P.

BIOGRAFIA

Anna Biosca Curell

Capítol I

Vaig créixer arran de muntanya sentint ininterrompudament el soroll cristal·lí d'un broll d'aigua. Vivia en un ambient càlid i acollidor, rodejada de llum, vidrieres i verd. No estava sola en aquell santuari de pau i tranquil·litat. N'hi havia moltes altres com jo, fins i tot més altes, espi-gades i robustes. Es podria dir, per tant, que vaig tenir una infantesa i una adolescència feliç —si és que se'm permet una llicència literària.

Sortir a la llum per primer cop em va representar un gran esforç, però a partir d'aquell moment tot va ésser prou senzill. Efectivament, la meva existència inicial va estar dominada pel sol, la natura i la serenitat. En aquell marc plàcid i melangiós, amb tots els elements al meu favor, vaig enfilar-me com una mongetera. Aquest va ésser, sens dubte, el meu error, però jo era massa jove per saber-ho. A més, al cap i a la fi, el meu destí com tants d'altres ja estava escrit.

Capítol II

Durant la meva primera primavera, un dia de bon

matí em van arrancar sense pietat de la mare terra que m'havia vist aflorar un mesos abans. Eren les sis del matí, així que em van agafar en fals. I com que estava adormida i tenia les fulles plegades —encara era fosc— ni tan sols vaig tenir temps de donar un últim cop d'ull al viver que m'havia vist créixer.

En un tres i no res em van embotir dins d'un test minúscul, que em venia estret, i em van encaixonar amb altres testos a l'interior d'una camioneta atrotinada. Em costava respirar perquè tenia les arrels comprimides i sentia el cor oprimat i trist, ja que em trobava davant d'un destí incert.

La camioneta va posar-se en marxa molt aviat. El trajecte era difícil i el vehicle saltava molt perquè circulàvem per un camí ple de pedres i sots. Finalment la carretera es va allisar i vàrem arribar a una mena de mercat amb moltes flors on tothom cridava. Al cap de poca estona un home gras i greixós, que premia un escuradents amb els llavis, em va triar, juntament amb quatre testos d'anèmones, un ficus *benjaminus* matisat i unes clavellines grogues. Llavors ens varen entatxonar al maleter d'un cotxe vermell que tenia la pintura ratllada i estava ple de fang. El recorregut va ésser una mica llarg.

Capítol III

El cotxe vermell es va aturar davant d'una botiga gran que tenia moltes flors a fora al carrer, disposades estratègicament per fer ensopegar els vianants. Un gos, a càrrec d'un amo despistat, va acceptar de bon grat la invitació i tot aixecant la pota va disparar un petit rajolinet sobre una begònia de tons rosats. Des del maleter vaig veure com una dona jove desgrenyada i grollera escridassava l'home

greixós mentre ens descarregava i ens anava situant com a nous obstacles sobre la vorera.

Tres botigues més avall un projecte de futbolista, que no aixecava mig pam del terra, xutava una pilota grogenca que imitava les de reglament. Vaig témer que m'havia convertit en una immensa bitlla ecològica i vaig notar unes fortes vibracions nervioses, com si se m'hagués alterat el procés de fotosíntesi. El nen en qüestió anava ple de mocs i duia una samarreta blaugrana amb un flamant número nou a l'esquena tacada de dalt a baix de xocolata. Una mà blanca i fina va enxampar el mocós pel coll de la samarreta i el va arrossegar carrer avall, malgrat els esbufecs i l'evident enuig d'aquell «mig pam» aprenent de futbolista.

Capítol IV

Vaig romandre a la botiga quatre dies, angoixada pel meu futur i pel test que cada cop em venia més estret. Finalment, la tarda del quart dia va entrar a la floristeria una dona guarnida com un arbre de Nadal, acompanyada per una nena d'uns sis anys disfressada com si hagués d'anar a aguantar la cua d'un vestit de núvia. Duia un conjunt blanc de dues peces emmidonat i ple de randes que quan caminava feia una esmorteïda fressa. Lluïa un cabell rinxolat i hagués tingut l'aspecte inequívoc de nina antiga si no hagués estat perquè mastegava sorollosament un Bang-Bang de maduixa, que s'anava passejant d'una galta a l'altra amb la impertinència pròpia d'una criatura malcriada.

La mare va discutir el preu amb la dona de la botiga, que encara no s'havia pentinat. Després la florista em va embolicar artísticament amb un paper transparent que

tenia dibuixats uns petits bolets vermells i unes papallones grogues. L'obra d'art va quedar rematada amb un gran llaç de color carbassa i una etiqueta que deia Jardineria Moderna. La mestressa de la botiga va cobrar l'import i vaig passar a les mans de la dona guarnida com un arbre de Nadal. Llavors totes tres, en formal comitiva, vàrem enfilarnos carrer amunt fins arribar a una porteria espaiosa. La nena va marranejar una mica i ràpidament vaig canviar de camàlic.

Ara em transportaven, amb gran dificultat, dues manetes aparentment tendres que m'inspiraven molt poca confiança. El test, que per a les meves arrels era massa petit, dissortadament era massa gran per a les grapes d'aquell angelet amb banyes. La cursa fins a l'ascensor va ésser endimoniada i jo vaig témer per la integritat física de les meves fulles.

La mare cridava i la nena anava ensopegant amb els cordons de les sabates, mentre corria com un cavall desbridat per la porteria. Era com una improvisada masurca de sotrac i batzegades, que van acabar sobtadament quan el Bang-Bang va sortir disparat amb la força d'un projectil, just en el moment en què la nena intentava confeccionar un espectacular i efímer globus de color maduixa.

La pèrdua de la munició —que, tot sigui dit, va quedar enredada en la selva exuberant de les meves fulles— va indignar seriosament l'angelet emmidonat que es revolcava colèric tot engegant guitzes a la moqueta blavosa de l'interior de l'ascensor.

Al compàs d'aquell sarau, i malgrat tots els obstacles, vàrem arribar a l'àtic on ens esperava una senyora polida, enjoiada i molt perfumada. La mare de la criatura va

anomenar-la Hortència.

Capítol V

L'Hortència tenia els dits llargs i les ungles pintades de color vermell fosc. Quan va agafar el test va dir que jo era una planta esplèndida i això em va fer sentir molt cofoia. La meua felicitat va arribar al límit quan va dir, tot rient, que el test era petit i que necessitava més terra. Llavors va situar-me al bell mig d'una azalea blanca i una sansevièria esbeltíssima que, orgullosa de la seva alçada, em va mirar indiferent i en un to, certament, un xic displicent.

L'Hortència anava i venia traficant per la casa i va disposar un suculent i nutritiu berenar sobre una petita taula situada entre el sofà i les butaques.

Les dues dones tenien una conversa arrencada. La que m'havia comprat parlava amb un to monòton i estrident, que recordava el so d'un esquellot, i tenia un riure histèric que predisposava a la desconfiança.

La nena, atrinxerada darrere el sofà, s'entretenia adherint a la tapisseria boletes de pastís mig mastegat, creant així un nou tipus de tapís de consistència efímera. Ben segur que més d'un pedant crític d'art que hagués vist la insòlita composició —i no conegués el seu origen— s'hagués atrevit a dir, mentre alabava el seu caràcter provocador, que calia entroncar aquesta inusual creació amb les últimes tendències de l'avanguardia artística. Llavors vaig pensar que possiblement era cert que els testos s'assemblen a les olles. Finalment, mare i filla —test i olla— van tocar el dos i l'Hortència es va quedar a la meua disposició. Vaig pensar que començava l'època daurada de la meua existència.

Capítol VI

Era evident que a l'Hortènsia li agradaven les plantes. L'endemà de bon matí em va canviar de test i també em va regar com Déu mana. Va ésser aleshores quan va veure que tenia enganxat a les fulles un xiclet, que va poder finalment extreure després de manipular unes grans tises amb l'habilitat i la serenitat d'un cirurgià expert.

Finalment em va situar al millor racó de la sala, a prop d'un ficus i de la sansevièria, que continuava mirant-me amb indiferència. A la sala hi havia altres testos amb plantes, algunes d'elles exuberants. Només entrar a la sala vaig percebre que l'atenció general convergia en aquell racó privilegiat, on se m'havia col·locat, i un cert to clorofil·lic —no puc evitar ésser una mica vanitosa— em va pujar fulles amunt. La meva intuïció de planta em va permetre però deduir fàcilment que no havia tingut una bona acollida i vaig adonar-me com les fulles, malgrat l'aigua abundant que havien rebut, no s'espavilaven i tendien a marcir-se.

Quan l'Hortènsia va anar a comprar vaig sentir un xiuxiueig a la sala. La remor anava *in crescendo* i vaig intuir que jo era el motiu del murmuri. Un boterut i rabassut cactus, situat en un racó assolellat de la sala, em mirava amenaçant mentre bellugava diligentment les seves pues esmolades com urpes. La sansevièria continuava observant-me per sobre les tiges més altes i verdes amb un port autosuficient i desagradable.

Just damunt meu penjava del sostre una esplèndida falguera. Tenia un aspecte regi i nombroses branques que s'abocaven desmaiadament, tot imitant el caient d'un vestit de nit de satí. El vent que entrava per la finestra bellugava suaument les llenques d'aquella planta presumida suspesa enlaire, que des de la seva alçada dominava la sala amb un

to sumptuós i august. Va ésser llavors quan vaig adonar-me que les llargues prolongacions d'aquella maleïda penjarella estaven aixafinant la tija principal del meu arbrat conjunt de fulles.

La impressió no va ésser agradable. Hagués volgut pensar que l'amenaçant frec era a causa de l'aire que provenia de l'exterior a través de la finestra—aquesta havia estat si més no la sensació inicial—, però vaig captar certes vibracions negatives procedents de les gegantines prolongacions de la falguera, que em van fer interpretar aquell fet com una clara intimidació. Si l'Hortènsia m'hagués pogut sentir l'hagués cridat, però al capdavall no era a la casa i si hi hagués estat no m'hagués entès. No calia per tant donar-hi més voltes.

Capítol VII

L'Hortènsia va trigar a adonar-se del meu estrès. Ho va fer quan la meva inestable situació emocional era ja clarament visible i la meva greu malaltia irreversible. Ja no em quedaven fulles i les tiges s'havien convertit en fullaragues groguenques i marcides que m'atorgaven un aspecte del tot deplorable. Davant del fet consumat, la pobra dona va decidir canviar-me de lloc, optant per un tractament de xoc.

Per això em va concedir com a regne una petita habitació ombrívola om hi havia un petit sofà i la televisió. D'aquest reialme jo era després de l'Hortènsia la primera autoritat, càrrec per altra banda que tenia només un caire honorífic, ja que també n'era l'única potestat i l'única empadronada amb saba per les venes.

A partir d'aquest moment els fets varen succeir amb una rapidesa vertiginosa. La meva salut no va tenir una millora

remarcable en aquella UCI improvisada, i el meu estat es va agreujar encara més uns dies després, mentre l'Hortènsia era de vacances. Quan va tornar només em quedaven dues tiges dretes i una d'elles la tenia a l'altre barri.

Potser perquè sempre s'espera un miracle de la primavera, l'Hortènsia em va regalar uns dies. Finalment, fastiguejada de veure la mala fila que feia, va decidir que ja era hora que fes malves, perquè el meu patètic aspecte desacreditava la seva fama de bona jardinera.

Capítol VIII

És per això que ara em trobo dins la galleda de les escombraries premsada enmig de tres tallades parcialment rosegades de meló, una llauna buida d'olives de qualitat extra, mig quilo de farina cucada i una ampolla de vidre de vi, ja que l'Ajuntament encara no ha instal·lat al barri els contenidors ecològics per a la brossa selectiva. Aviat l'Hortènsia lligarà la bossa de plàstic i la baixarà al carrer. Arrufarà el nas i posarà cara de fàstic abans d'obrir la tapa del contenidor. Després llançarà la bossa amb força i les dues tiges que queden de mi, les tres tallades parcialment rosegades de meló, la llauna buida d'olives de qualitat extra, el mig quilo de farina cucada i l'ampolla de vidre de vi ens convertirem en una massa compacta i regalimosa de deixalles a l'espera d'ésser conduïda per una mena de cotxe fúnebre a l'abocador de les rodalies. Aquest serà, sens dubte, el meu últim trajecte.

No puc presumir d'haver tingut una existència gloriosa. Vaig néixer, vaig viure, vaig emmalaltir i —com s'acostuma a dir— estic a punt d'estirar la tija. Més o menys la mateixa cançó de sempre, com qualsevol vulgar mortal. No es podia esperar més de mi, al cap i a la fi només era una planta.

PASSIONS TRANSGÈNIQUES

Àngel Messeguer Peypoch

No havia evitat de mullar-se les sabates durant el trajecte al laboratori i això el molestava. Des de la matinada la pluja queia de forma persistent, com era el costum d'aquella tardor. A més, havia dormit malament. La Júlia havia arribat de viatge a quarts d'onze tocats i, malgrat el somriure inicial, seguia tan distant com quan era fora. Havien sopat quatre restes de la nevera, amanides per una salsa de frecs de coberts i transvasaments de líquids. Ni les herbes libaneses, recomanades per escalfar impossibles, hi feren gaire cosa: la Júlia s'havia adormit com un tronc només posar-se al llit.

Ell, en canvi, es desvetllà. L'estat de la seva dona l'amoïnava, però calia esperar una mica més, uns dies, unes setmanes com a màxim, es repetia, per poder-la ajudar, mentre procurava relaxar-se per agafar el son. L'esperava un dia important: se sabia el guanyador del premi internacional al qual s'havia presentat. Li havien filtrat que les seves investigacions sobre una de les esquizofrènies més freqüents entre els menors de 25 anys havien impressionat el jurat.

La il·lusió de l'endemà contrastava amb el regust de la resposta evasiva de la Júlia quan ell li havia suggerit que

vingués al laboratori per celebrar el guardó, si finalment es confirmava. Des que s'havia submergit en aquella estranya depressió feia mesos, la seva relació s'havia anat refredant. Les hores de convivència es nodrien de comentaris banals interromputs per llargs silencis... Una vegada que ell havia gosat parlar-ne per recomanar-li d'anar al metge fou l'única que la Júlia s'enfurismà.

—De cap manera! —li digué, tallant la conversa en sec.

Com que la son no li venia, s'aixecà a fer-se una til·la i se l'anà bevent en glops distanciat, repenjat al marbre de la cuina. En el fons, se sentia en part responsable del trasbalsament de la Júlia: la dèria de les rates transgèniques ja durava massa.

—Amb les rates trans... què? —havia tallat la Júlia, quan ell li ho havia explicat per primera vegada, mentre suportaven un embús de carretera de diumenge a la tarda.

—Transgèniques, gèniques —havia replicat ell—. Mira. Tens una rata transgènica quan li incorpores un gen d'una altra espècie, d'un ésser humà, per posar el cas. Això és delicat i demana molta feina i tenir la flor al cul. Però, si te'n surts —ell mirava de ser tan planer com si tingués al davant el periodista de torn—, aquest tros de gen entraria a formar part del patrimoni de la rata, de manera que un dia o altre la bestiola hauria de mostrar senyals o deficiències directament relacionades amb el gen estrany.

La Júlia mirava amb neguit el ramat de cotxes del final de la pujada.

—Llavors, fixat si pot ser important tenir aquesta tècnica: si el gen incorporat estés avariament o incomplet i per això fos, per exemple, el causant d'una malaltia mental, la rata en manifestaria els símptomes i disposaries d'un

model ideal per assajar mètodes de curació. I comences amb rates, però la cosa no sembla tenir límits.

—Un altre diumenge mirem de tornar més aviat. Aquestes cues em posen negra —va ser l'únic comentari de la Júlia mentre clavava la vista en l'horitzó d'un cap-vespre grisós.

No hi hagué altres diumenges, però. Ell i les rates transgèniques iniciaren una convivència de moltes hores, d'angúnies mútues, de jocs d'estratègies. I la Júlia en quedà al marge. Al començament, ella encara tingué l'esma de passar-li pels nassos l'Ernest, el gerent del laboratori. No havent de dedicar tantes hores a la feina, n'aconseguia més calers i prestigi. Després ja ni això. Setmanes més tard, quan ell notà els primers senyals del comportament de la seva dona, no hi donà gaire importància. Estava convençut que retrobarien el camí un cop assolits els objectius de les seves investigacions.

El que quedava al cul de la tassa ja era ben fred. No s'ho acabà i tornà cap a l'habitació. La Júlia seguia com l'havia deixat. Es ficà al llit i li donà un petó a la galta. Alguna olor li recordà una altra nit i un altre petó, poc abans de l'estiu, quan, esperonat pels resultats que havia obtingut amb les rates, se li acudí emprar-les perquè col·laboressin en diagnosticar el mal que patia la Júlia. La idea era molt engrescadora i sense riscos: ningú no se n'assabentaria en cas de fer aigües. L'endemà mateix havia emprat un pretext creïble per demanar-li que s'oferís voluntària per a una extracció de sang. La Júlia no hi posà pegues, li era ben igual. Durant les setmanes següents la clausura d'ell al laboratori s'agreujà encara més.

Era un sac de nervis quan entrà a l'edifici i s'encaminà al

seu despatx. Deixà el paraigües a terra perquè s'escorregués i s'apressà a engegar l'ordinador. La notícia havia arribat: el premi era seu. Aixecà el cap i la seva mirada s'aturà a la fotografia de la Júlia del prestatge de la llibreria. Era feta de quan reia per qualsevol motiu i els seus ulls clars, grossos, eren ben vius. No havia acabat de llençar-li un petó quan hi entrà l'Ernest. Havia estat uns dies de viatge buscant diners per tirar endavant els projectes més ambiciosos del laboratori, un dels quals era el d'ell. L'Ernest desconeixia els seus últims resultats, el premi que acabava de guanyar, i no era qüestió de fer el modest.

Excitat, bombardejà l'Ernest amb dades i teories escrites desordenadament a la pissarra. No deixant temps perquè ho digerís, l'agafà de bracet per presentar-li les companyes guardonades. Travessaren el corredor i van entrar al laboratori. La gent era a esmorzar; millor, va pensar ell, potser li ho ensenyaria tot. S'acostaren a les gàbies on somicaven les rates i s'hi esplaià una bona estona. L'Ernest mirava el rellotge de tant en tant.

Quan acabà les explicacions, encara dubtava de parlar-li de la rata lligada al cas de la Júlia. La tenia en un reservat, amb el pretext de ser un assaig confidencial. Era una rata de pèl blanc, molt blanc. Els ulls grisos, les orelles d'un rosa pàl·lid i la cua cargolada li donaven un aire especial. Estava convençut que l'experiment rutllava. L'animal havia incorporat amb una certesa quasi total els gens causants de la depressió de la Júlia. Es comportava de forma estranya, era més reservada que les altres i donava la sensació d'estar sempre abstreta. Si l'observaves amb atenció, la seva mirada era inexpressiva i mostrava una passivitat exagerada per a una rata captiva. Era evident, aquella petita estava

depressiva, amb símptomes que recordaven els de la rara malaltia de la Júlia. Abans de cantar victòria, però, calia fer uns quants experiments més.

Amb tot, l'eufòria del moment va poder més i convidà l'Ernest a entrar al reservat.

No li diria tota la veritat, sinó que l'animal formava part d'un experiment pioner per estudiar un tipus de depressió molt estès entre les dones de mitjana edat. L'Ernest va remugar; gana i feina endarrerides li regiraven l'estómac. Ell no li donà opció i el va empènyer cap a dins. La rata estava estirada, gairebé immòbil.

En detectar la presència d'un estrany, la bestiola es refugià en el seu racó preferit. Immediatament, però, canvià la seva actitud al mateix temps que desfermava el nas. S'aixecà d'una revolada i passet a passet travessà la gàbia fins a posar-se a prop de l'Ernest. Llavors començà a refregar-se en els barrots metàl·lics i a llençar-li mirades d'una tendresa sorprenent. Ara la cua no li parava quieta, ara feia saltirons i tombarelles.

—No l'hauries de tenir tan aïllada, home!, sembla tan *carinyosa!* —comentà l'Ernest abans de marxar, al temps que ficava els dits entre els barrots per acariciar-li el llom. La rata es tornava boja.

L'Ernest el colpejà a l'esquena per felicitar-lo i se n'anà esperitat. Ell va recórrer els metres que el separaven del despatx, pensatiu. La porta era encara oberta. Es deixà anar sobre la cadira. La seva mirada topà involuntàriament amb la fotografia de la Júlia. Una suor freda l'envaí: el seu experiment havia reeixit més enllà del que mai no hauria pogut imaginar.

HYPCON-34

Lluís Argilaguet Pedrola

Un gran esdeveniment

Ja fa força estona que estic aquí assegut, i encara no he vist res.

—Mira allà, avi, mira allà! —em crida el meu nét, de catorze anys. Res, no és res, tan sols un avió militar que sobrevolava la costa en tasques de control. Tot continua igual, així que aprofitaré l'estona per descriure en poques ratlles el fet insòlit que estic vivint aquests dies.

Mentre estic assegut en una vella cadira amb rodes, davant de la meva taula i amb aquests fulls que us vull fer arribar, les meves filles estan preparant una mica de sopar. Abans de res vull demanar perdó als lectors d'aquest relat verídic, per la falta de sensibilitat poètica, per les incorreccions ortogràfiques i per la falta d'estil, ja que havia estat enginyer especialista en electrònica i informàtica i, per tant, un mal escriptor, però he cregut que podia ser d'interès, si algú en algun moment recollia aquest testimoni en directe d'aquell diumenge 10 d'agost del 2031.

Ja que l'esdeveniment era una mica greu, i que certa experiència ja teníem en aquest tipus de casos, nosaltres, aprofitant que pel mes d'agost feia bon temps, ens vàrem

traslladar a la casa de la Mussara.

Des que arribàrem, jo em vaig instal·lar al terrat superior, i vaig muntar tota la tendeta, incloent un magnífic llargavista, el meu ordinador personal i la connexió per cable que em permetia comunicar-me per Internet als serveis oficials i qui sap si tenir informació en directe de l'esdeveniment.

Tot va començar dijous passat quan estàvem veient les notícies a la televisió i van anunciar que definitivament el cometa Hypcon-34 s'estavellaria a l'oceà Atlàntic, a l'alçada del Marroc (bé, el que era el Sàhara). Segons els físics entesos, l'Hypcon-34 era una massa mineral, d'uns quants milers de tones, que s'aproximava a la terra a 238.000 km/h, amb una gran quantitat de gasos en combustió. Per tant, quan entrés a l'atmosfera terrestre, podria provocar grans problemes si no fos perquè estaven segurs de la seva desintegració. Jo em vaig esgarriar.

Els polítics van començar a fer els comentaris de sempre:

—Que no perdem la calma.

—Que fem cas de les cadenes d'informació oficial.

—Que no ens moguem de casa.

Però, evidentment, la gent es va espantar molt, així que el nerviosisme popular va assolir límits mai no imaginats. Quasi tothom va literalment desaparèixer de les grans ciutats, i va anar a refugiar-se a zones de l'interior, sobretot muntanyoses, a molts metres sobre el nivell del mar, tal com havíem fet nosaltres.

—A sopar. Vine, que es refreda —em cridà la meua filla petita, la Sandra, que ara té 38 anys (en tinc un altra de 40, que es diu Lúdia). Així, doncs, he de deixar el relat, i me'n vaig a sopar, fent una ullada a l'espai, per tal de

distingir el cometa visitant, que tenia prevista l'arribada a les 2 h 20' de la matinada de l'11 d'agost.

—Encara falten tres hores i mitja —vaig reflexionar.

Mentre sopo vaig començant a meditar sobre les conseqüències que aquest incident podia tenir per a tota la societat. De fet, estic segur, que cap de les conclusions a les que arribés seria correcta, sobretot tenint en compte que 28 anys abans la vaig errar del tot.

Mentre menjava pa amb tomàquet i pernil he començat a recordar aquell esdeveniment que va ocórrer per allà l'any 2003, quan va caure el primer cometa Hypcon, el més gran de tots; bé, en realitat tots els altres meteorits que han anat caient són fragments d'aquell, que han anat caient amb el pas dels anys, i que tots aquests són unes cents de vegades més petits que l'original.

Aquell fet va marcar per sempre més totes les nostres vides, i va provocar canvis molt profunds en la civilització.

—Quin fred que tinc —exclamo tot sopant, quan en realitat no és fred sinó una espècie d'esgarrifança que ha corregut per tota la meva columna vertebral, tan concentrat i absort, com estava pensant en aquell fet i les seves conseqüències de l'any 2003, afegeixo—: No, gràcies, no vull res per postres... me'n vaig a dalt.

En realitat el que vull és temps per reflexionar en el que us estava escrivint abans, la caiguda del primer i més gran meteorit de la història, l'Hypcon-1.

La caiguda del primer i més gran meteorit de la història, l'Hypcon-1

Permeteu-me fer-vos una pinzellada d'aquella societat: corria l'any 2003, mes d'abril. Hi havia els països industri-

alitzats, amb Amèrica del Nord, Europa, i el Japó com a grans productors i destructors de recursos. A part hi havia Amèrica del Sud, Àsia i la Xina com a mercats emergents, i per fi l'Àfrica, amb una desertització del 80% i una gran bossa de pobresa, junt amb Rússia, i alguns països de l'Extrem Orient.

En aquella època treballava en una indústria química, vivia regularment bé i era “feliç”. Recordo amb enyorança aquells començaments de les noves tecnologies de la comunicació amb una vella i lenta xarxa de telecomunicacions, amb els principis d'Internet. També recordo el primer servidor d'Internet, al qual vaig estar connectat durant uns quants anys; es deia... no ho recordo... ah, sí!...

—Tinet. —M'ha fet gràcia dir-ho en veu alta.

—Dius alguna cosa, pare? —Vaja!, del crit m'han sentit des de baix.

—No, no, reflexionava en veu alta,estic bé... De totes maneres, pugeu-me un talladet, per favor, que la nit serà llarga.

La veritat és que, a aquella vella societat, li va venir bé la caiguda de l'Hypcon-1.

Els fets es van desenvolupar amb una velocitat esfereïdora. El mes de octubre de l'any 2002, alguns científics van deixar anar la teoria que un cos celeste podia interceptar l'òrbita terrestre. L'accident es preveia força important. El lloc de caiguda es preveia, segons la fundació americana Hypcon (que al capdavant va batejar el meteorit amb el seu mateix nom), en algun lloc del Pacífic. Tres mesos més tard, el gener del 2003, la polèmica que es va desenvolupar va començar a provocar tensions, sobretot als mercats borsaris (molt manipulats i molt enganyosos en aquelles èpoques).

També recordo que un físic astrònom amic meu, que no recordo com es deia, que va participar molt activament en els debats que es van formular a totes les universitats, i també recordo el debat que vàrem tenir en aquell vell servidor d'Internet. Ara que ho recordo, després dels fets d'aquell any, vàrem deixar de tenir contactes amb aquell professor, que ara deu ser un vellet d'uns 74 anys, perquè se'n va anar al Japó a viure a les illes Kuriles per tal d'investigar el fet, i mai més no va tornar a viure a Europa Sud.

—Pare, am el cafè també t'he pujat una xocolatina, llépol.

—Home, el meu cafè —he pensat—. Gràcies, Lídia —li contesto a la meva filla gran.

Bé, perdoneu, me n'he anat pels núvols. Estàvem al gener de 2003. Fluctuacions a la borsa i pànic escènic, però res de l'altre món. Però arribà el març de 2003, es confirmà la caiguda del meteorit, els mercats es derrumbaren, el cataclisme econòmic fou més gran que el del 1929, els mercats occidentals patiren un col·lapse econòmic, i tot quedà congelat: estructura de l'estat, Banc Central Europeu, etc. L'euro començà a perdre pes respecte al dòlar, però acabaren enfonsant-se tant l'euro com el dòlar com el ien japonès.

I per fi va arribar la fatídica tarda del 12 d'abril del 2003. Un meteorit de grandíssimes proporcions caigué per fi al Pacífic... i provocà:

– L'evaporació d'uns quants bilions d'hectòmetres cúbics d'aigua de mar.

– Un sisme al Pacífic que va esborrar del mapa força illes del pacífic Sud.

– Quasi dotze milions de morts a tota l'àrea del sud de

l'Índia i d'altres països. A més, es va inundar quasi tot el sud de Sri Lanka.

– Un canvi climàtic, per evaporació d'aigua, que va omplir durant quasi 8 anys el cel de núvols completament, i fins ara encara els dies de sol són molt pocs.

– Un terrible impacte al fons del Pacífic que va fer trontollar la famosa falla marina prop de San Francisco, i que va provocar un gran *tsunami* que va arrasar les ciutats de Hamamatsu, Toyohashi i Shizuoka i milers de morts (encara bo que havien estat pràcticament desallotjades totes las ciutats de la costa, fet que provocà un gran caos, i uns camps de refugiats que feia molts anys que no es veien).

– L'impacte a la falla marina del Pacífic, que va provocar el temut terratrèmol *Big One* i que va significar la desaparició de San Francisco i Los Angeles (ara encara no ha estat reconstruïda totalment, i fa 28 anys).

– La desaparició de San Francisco i del Silicon Valley (allò va representar un gran cop a la tecnologia mundial).

– Un descens de 6 graus de la temperatura mitjana, per la poca penetració del sol.

– La inhabilitat de la zona nord d'Europa, així com de la meitat nord dels Estats Units i del Canadà, que van passar a tindre un clima polar.

– L'aparició d'un clima tropical a zona Sud d'Europa, el nord d'Àfrica, Amèrica del Sud i l'Extrem Orient, amb grans pluges i grans calors, cosa que va provocar grans desbordaments de rius.

– L'inici de pluges contínues a l'Àfrica.

Tots aquests fets van pintar un nou panorama mundial, que encara dura ara: el Tercer Món es va beneficiar del canvi climàtic, i ara per ara l'Àfrica és el continent

amb el clima més propici per al desenvolupament de la civilització. El sud d'Europa gaudeix d'un clima més fred que fa un segle, però encara s'hi pot viure. On és pràcticament impossible de viure és a Escandinàvia i a altres països del nord, com Rússia, la Sibèria, la part nord de la Xina, etc. I penso que millor; així seguirà sent patrimoni de la humanitat tot un pol nord que ara per ara és més gran que l'Antàrtida.

De fet, em fa gràcia veure els països africans enviant ajut humanitari al nord d'Europa. Si més no, què carall!, potser ens ho mereixem.

—Carall... són dos quarts d'una i potser diria que es comença a veure una llum —dic amb veu fluixa; potser que cridi la meva dona—: Luisi, puja, que em sembla que he vist quelcom; i, de passada, puja'm un jersei —li crido tot neguitós. Ja no sé si deixar d'escriure i començar a mirar o potser és millor que no em posi massa nerviós. De fet és igual, ja sento tota la família que puja per les escales. Bé, connectaré l'ordinador per veure quines dades estan oferint pels organismes oficials.

Bé, ja està. Ja tinc les dades de l'Inca a la pantalla. Segons sembla, el meteorit és més petit que no pas ens pensàvem. Exactament les dades de la pantalla diuen:

Nom tècnic: Hypcon-34.

Pes aproximat: 2.500 tones.

Composició: 40 % mineral en fusió, 30% hidrogen en combustió, 20% heli i 10% altres.

Temperatura aproximada: 7.500 graus Kelvin.

Velocitat aproximació: 197.000 km/h.

Lloc d'impacte: Atlàntic nord.

—Mira allà, avi, mira allà, ara sí que es veu quelcom

—em torna a cridar el meu nét; ara potser té raó: una forta llum, com un cometa, amb cua i tot, es pot veure al cel, amb una posició molt amenaçadora, venint a tota velocitat cap a la nostra Terra.

El meu ordinador comença a rebre informació més nova i precisa:

Nom tècnic: Hypcon-34.

Pes aproximat: 1.800 tones.

Composició: 36% mineral en fusió, 24% hidrogen en combustió, 30% heli i 10% altres.

Temperatura aproximada: 6.800 graus Kelvin.

Velocitat aproximació: 193.400 km/h.

Lloc d'impacte: Atlàntic nord.

Hora actual: 00:38 GMT.

Hora prevista de l'impacte: 01:20 GMT.

Ara començo tot neguitós a buscar per la xarxa, amb l'ordinador, algun servidor que doni imatges en directe de la zona previsiblement afectada. I ho aconseguixo, per fi: un computador de la Universitat de Gran Canària, que està connectada als observatoris locals, està oferint imatges cada 15 segons d'allò que està passant, és a dir, per ara, res...

—Que fort, eh?, un meteorit! Passarà quelcom? —pregunta la canalla. Evidentment, no passarà res comparable al que va passar l'any 2003, però ningú no sap amb certesa què pot acabar passant. De fet, des del 2003 fins ara, en aquests 28 anys, n'han caigut 32, de meteorits, encara que cap no pesava més de 1.000 kg. Tan sols una vegada en va caure una petita part a una ciutat brasilera i va provocar bastants morts i ferits. Normalment els més grans han anat caient sempre al mar o a algunes zones despoblades de la Xina i d' Austràlia.

—Ep, mireu l'ordinador! Es veuen imatges de la zona on ha de caure el meteorit —ara ja no puc fer res més, tinc els nervis tensats com cordes d'acer, de la gola no em surt cap so, sóc incapaç de dir res més, tan sols puc afegir—: Veniu tots, agafeu-vos les mans i mireu al cel... allà a la dreta... veieu aquella llum?... allò deu ser...

Per la pantalla de l'ordinador surt:

Nom tècnic: Hypcon-34.

Pes aproximat: 1.800 tones.

Composició: 36% mineral en fusió, 24% hidrogen en combustió, 30% heli i 10% altres.

Temperatura aproximada: 6.800 graus Kelvin.

Velocitat aproximació: 191.400 km/h.

Lloc d'impacte: Atlàntic nord.

Hora actual: 01:14 GMT.

Hora prevista de l'impacte: 01:21 GMT.

És la segona vegada que ens veiem en aquella tessitura. No puc escriure res més; tan sols em quedo amb els ulls clavats al cel, i de tant en tant miro la pantalla de l'ordinador, a la finestra del *video-view*, on estem rebent imatges cada 15 segons.

Les mans s'estrenyen cada vegada més...

11-agost-2031, hora local 02:21, Greenwich 01:21 GMT

—Ha passat tot?... Què diu l'ordinador?... Sembla que no ha passat res, jo no he notat cap terratrèmol —comenten les meves filles. Torno a agafar el llapis i començo a escriure un altre cop. Primer torno a mirar les imatges de la pantalla i, pel que sembla, l'Hypcon-34 s'ha desintegrat en creuar l'atmosfera terrestre, i sembla que ha arribat l'oceà en forma de partícules incandescent, que probablement

tornaran a fer núvols per uns mesos més.

Les imatges que han arribat en directe a través del cable semblaven uns castells de foc immensos, i que després de caure al mar, aixecant com un gran huracà amb núvols l'estil d'un tifó —papa, mira a la tele, ho estan repetint, i a més està parlant el president del Consell Europeu—. Clavem tots els ulls al televisor i, a la roda de premsa del nostre president, ens confirmen que no hi ha hagut grans conseqüències; tan sols sembla que dos avions militars europeus que estaven vigilant la zona han tingut problemes, per les turbulències que ha provocat l'escalfament sobtat que ha tingut l'atmosfera en aquella zona.

Estem en un món nou, amb uns equilibris socials diferents dels que vaig viure quan era jove, i ara crec que totes les persones han comprès que no som el centre de l'univers, sinó que som unes petites parts d'un univers immens, que és viu, i que el nostre temps és un temps minúscul dins de la immensitat del temps d'univers. Tot sembla anunciar que no hi haurà més Hypcon-xx; però, afortunadament, sembla que tampoc no hi haurà mes mons desiguals, ni més profetes televisius, ni mes fanàtics religiosos que pregonen la fi del món, ja que ha quedat demostrat que tot depèn de la trajectòria d'un cos de l'univers que vulgui tornar a visitar-nos.

—Papa... deixa d'escriure... és tard... estem vius, i junts. Això és tot el que importa —exclama la Sandra. I té raó: són les 03:20 de la matinada del dia 11 d'agost del 2031 i, com es diria vulgarment, és el primer dia de la resta de la nostra vida.

TRÍPTIC

*Xavier Àgueda Calpena***U. De la víctima espantada**

La nit és una mica freda i els núvols amaguen qualsevol intent de constel·lació; ni tan sols s'aprecia la lluna. I hi hauria un silenci absolut si no fos per aquests tres sons que no em puc treure del cap i que em fan patir tontament: toc toc toc toc toc toc toc, els cops dels meus tacons alts i prims contra el terra (al ritme de les meves passes cada vegada més llargues i més ràpides); i també el soroll d'aquelles altres passes a la meva esquena, que caminen gairebé a la mateixa velocitat que jo (clap clap clap clap clap...); i per sobre de tot això els intensos batecs del meu cor amb les pulsacions accelerades. Bum bum bum bum. És terrible. I em repeteixo una vegada i una altra que no he de tenir por, que no passa res, però no puc evitar sentir pànic. Estic suant. Tota jo estic coberta de gotetes de suor que m'humitegen la brusa i fan que se m'enganxi a la pell.

Odio aquesta trista ciutat dormitori, aquest barri lleig i mal il·luminat, i aquest carreró negre i brut. Odio també l'horari de la meva feina, que m'obliga a tornar a casa a aquestes hores, caminant sola per aquests llocs inhòspits per on mai no passa ningú. Realment ningú. La solitud és

tan intensa i angoixant que m'alegro cada vegada que em creuo amb un ésser viu, encara que només sigui un gat. Perquè normalment només em trobo amb gats, intrèpids caçadors de rates que sembla que no tinguin por de res.

Però avui sí que hi ha algú. I jo sí que tinc por, encara que no tingui cap motiu (a part d'aquest algú que camina darrere meu, com si m'estigués seguint). No sé per què però ni tan sols m'atreveixo a girar-me, com si només de veure'l ja posés en perill la meua vida. És com un absurd pressentiment de perill. Em sento una mica ridícula per creure en pressentiments, però no puc evitar-ho.

Tampoc no puc evitar pensar en el psicòpata que ha estat l'omnipresent tema de conversa durant els últims mesos; encara que ha estat detingut aquest matí, ho diuen els diaris (ja era hora!, ha pensat tothom). Intento recordar la notícia per tranquil·litzar-me però no ho aconsegueixo. Només em vénen al cap les fotografies en blanc i negre dels cadàvers de noies apunyalades, trinxades, totes sense orelles. Per què devia voler les orelles de les noies que matava? I per què les volia matar? Què en pot treure un home de la mort de set noies innocents? Tantes vegades m'ho he preguntat sense arribar a entendre-ho mai! Realment no hi ha algú capaç de trobar plaer en el dolor dels altres? És absurd.

Últimament, atemorida per les notícies sobre el psicòpata, havia deixat que el Gómez m'acompanyés a casa. El Gómez és un company de feina que està boig per mi. És un pesat, però m'agradava que algú m'acompanyés, encara que fos ell. Necessitava companyia, encara que hagués de resistir els seus intents de seducció i parar-li els peus quan començava a llençar-me floretes. Però quan he llegit al diari

que l'assassí havia estat detingut, he sospirat i l'he enviat a pastar fang. Pensava que ara ja podria tornar a casa sola sense tenir por, però ara el trobo a faltar.

L'Orelletes (així és com la premsa sensacionalista va batejar el psicòpata, mostrant un estúpid i macabre humor negre) potser ja és a la presó, però hi ha algú que em segueix. Potser no em segueix, però porta molta estona caminant rere meu i cada vegada estic més nerviosa. No hi ha cap perill, em dic, no passa res; però no m'ho acabo de creure.

Finalment em giro.

I només veig una silueta encorbada en la negra foscor, amb una estranya protuberància al cap, que continua acostant-se cap a mi.

A la meva dreta hi ha un carreró estret, ple d'escombraries. Hi entro i em quedo a la cantonada, d'esquena a la paret. Quan hagi passat la persona que em posa nerviosa podré continuar el meu camí sense pors estúpides. Al cap i a la fi, de què cony he de tenir por?

S'acosta i passa just pel meu costat. Sospiro alleugerida, sabia que no passaria res. Només és una velleta inofensiva, i la protuberància que li havia vist al cap és només un monyo de cabells blancs. Gràcies a Déu!

Però la velleta inofensiva es gira cap a mi i em mira fixament amb els seus dos ulls petits i grisos, obre el seu *bolso* i en treu un ganivet. Em quedo paralitzada, ni xisclo ni intento fugir ni res.

Encaixo les primeres punyalades sense oposar-m'hi. La fulla del ganivet està afiladíssima. Se'm clava suaument, esquinçant-me la brusa i acariciant-me les vísceres; i noto el metall dins meu, entre els intestins. La roba se'm taca

de sang calenta. Em noto mullada.

I ella vacil·la uns instants però torna a punxar-me, prement fort el ganivet amb la seva mà tremolosa i arrugada, molt pàl·lida.

Aleshores reacciono. Jo sóc més forta que una vella, he de lluitar per la meua vida. L'empento, fent-la retrocedir, i intento sortir corrent.

És difícil córrer amb sabates de tacó alt. Caic a terra i em faig mal als genolls. Intento aixecar-me però no puc. És quan m'adono que estic mal ferida. Sota meu veig un bassal de sang. Aleshores intento xisclar però em costa. Em surt sang per la boca. Ploro i les llàgrimes es tenyeixen de vermell. Tota jo estic plena de sang. Cada vegada en tinc menys dins les venes. Però no noto gaire el dolor, em sento com anestesiada. La son m'envaeix lentament, fins que s'apodera de mi.

I el bassal va fent-se cada vegada més gran i la velleta inofensiva continua apunyalant-me per l'esquena. Encara no estic morta del tot quan s'ajup al meu costat i em talla les dues orelles. Després em punxa la jugular per assegurar-se i aleshores sí que perdo el coneixement.

No tinc temps ni de tancar els ulls.

Dos. Del policia violent

Maleït assassí cabró desgraciat pervertit fill de puta de merda. Parla d'una vegada, cabronàs!

Estic segur que és ell. Ell és l'Orelletes, n'estic totalment segur. Encaixa amb la descripció i ha estat incapaç d'explicar per què amagava un ganivet ensangonat a la butxaca de la gavardina. Però per desgràcia aquesta prova encara no és suficient per condemnar-lo (merda de lleis, fins que

no es demostrí el contrari el consideraran innocent).

Per això porto aquí tot el dia amb ell, intentant obligar-lo a confessar, que expliqui qualsevol bajanada, que es contradigui i ja l'haurem caçat. Tinc els meus mètodes, jo. Sóc capaç de fer confessar el més fill de puta dels cabrons. Una mica de pressió psicològica, alguna promesa, moltes amenaces i si cal un parell d'hòsties. Aquesta és la recepta màgica. I tots acaben cantant com ocellets: piu piu piu, he fet tal, piu piu piu, jo no volia, piu piu piu, no em pegui més, piu piu... Són patètics. La presó és massa poc per a aquests covards.

Però aquest fill de puta és diferent. El molt cabró no diu ni una paraula. El desgraciat no parla, es fa l'autista! Només em mira fixament des de la seva cadira i fa com si escoltés els meus monòlegs: consells, promeses, paraules d'ànim, insults, burles, amenaces, amenaces, amenaces... Jo no callo, però ell m'ignora i actua com si fos sord. Sord, mut i imbècil. Es limita a mirar-me els ulls i tremolar.

El seu silenci em fot nerviós. Ha matat set noies en menys de tres mesos, les ha mutilat fins a convertir-les en una massa sangonosa i els ha arrancat les orelles, que el fill de puta deu col·leccionar (o potser el molt cabró se les cruspia), i ara en canvi és tan tímid que no diu ni una paraula. Serà cabró! Li partiria la cara a base d'hòsties. Però no puc pegar-lo així com així, seria anticonstitucional. Amb els ionquis de merda sovint faig servir el vell truc de provocar-los, insultant-los a ells i a la seva família, humiliant-los fins que es deixen endur per l'odi i intenten pegar-me, encara que només sigui un copet, una simple empenta o una esgarrapada. Aleshores ja tinc excusa per

matar-los a hòsties. D'això en diuen defensa pròpia i m'encanta.

Però amb aquest cabró no hi ha manera, ni parla ni es mou, fill de puta autista de merda.

La Tresa (un cardot de dona policia, frígida, foca i feminista) obre la porta sense trucar, entra i m'explica que hi ha hagut un altre assassinat.

—I a mi què collons m'importa?

—Sí que t'importa —diu—, tot sembla indicar que ha estat el teu amic Orelletes, i ja és la vuitena, i tu aquí interrogant aquest pobre tontet! Mira quina carona que fa...

—No em toquis els collons—dic enrabiad—, l'Orelletes està detingut i avui no ha matat ningú perquè no ha sortit d'aquí. Sento dir-te que darrere d'aquesta carona d'imbècil s'amaga un sàdic assassí. Però veig que t'ha caigut bé, si vols te'l presento, faríeu bona parella... Llàstima que l'haguem de fotre a la presó.

—I si l'Orelletes no és ell? —diu en to de burla i dedicant-me una mirada de menyspreu.

—Sí que és ell. Si no ho fos, no l'hauria detingut i no l'estaria interrogant. No acostumo a cagar-la quan faig detenir algú.

—Que estrany! —diu amb tot el seu sarcasme—. Doncs si aquest és l'Orelletes hi ha també un "Orelletes II" a qui curiosament també li agrada apunyalat jovenetes i també col·lecciona orelles. És una afició molt normal. Segurament després es troben per intercanviar les repetides.

No contesto perquè no sé què dir, però ella insisteix:

—Va, home! —diu—. Com ho pots tenir tan clar que aquest és l'autèntic?

—Ho sé i prou. Jo tinc instint policial. No com tu, que

només tens intuïció femenina, molt útil per rentar els plats però no per perseguir criminals.

—No diguis tonteries, que sembla que visquis a l'Edat Mitjana. I no sé com ho pots tenir tan clar, si amb els teus mètodes de macarra feixista no està clar ni qui és el delinqüent i qui el representant de la justícia... Fins i tot fas més cara de psicòpata tu que ell.

—Vés a la merda, foca.

No se'n va. Es queda al mateix lloc i somriu, mostrant-me les seves repugnants dents blanques.

—Ja sé com et sents —diu rient—, et fa vergonya reconèixer que t'has equivocat d'home.

Maleïda filla de puta. En començo a estar fart. La faig fora a crits i ella marxa amb la seva rialleta estúpida. I jo em quedo altra vegada sol amb el sonat.

Ara el miro i dubto.

Una altra noia morta... Merda, merda, merda. Això ho complica tot.

Però ell continua igual: constato que no s'ha mogut ni mil·límetre ni ha obert la boca per res. Té el mateix aspecte que un ninot o un espantaocells assegut, és com una marioneta a la que han tallat els fils, com un mort. Només tremola una mica i belluga les pupil·les. Suposo que, si no és ell, li estic fent una bona putada. Però ha de ser ell, ara no em puc fer enrere o li hauré de donar la raó a la puta de la Tresa. Ha de ser ell. Vull veure'l amb la seva carona d'imbècil a la cadira elèctrica, tremolant més del normal. Moriràs, autista de merda.

Però i si no és ell?

Bé, encara queda esperança, si és l'Orelletes acabarà confessant, només és qüestió d'insistir. Així, doncs, el

maleeixo i continuo insultant-lo durant una estona.

Tres. De la mare comprensiva

Menjo les tres últimes galetetes i buido la tasseteta de te a glopets petitons, xarrupant la infusió calenta a poc a poquet. No puc evitar somriure mentre assaoreixo la seva escalfor. Mmmmmh... M'encanta el te, em relaxa. Quan me l'acabo, m'aixeco del balancí i deixo el platet i la tasseteta a la pica, al costat dels plats de l'esmorzar, de la tetera i del ganivet tacat de vermell i engego l'aigua per netejar-ho tot, mentre penso en el meu fillet. El meu estimadíssim fillet.

Què faria ell sense la seva marona?

Quan aquest matí han vingut a casa un parell de senyors policies per emportar-se'l m'he posat molt trista i he suplicat que el deixessin en pau però no m'han fet cas. L'han detingut com si fos un criminal. He plorat molt, però m'he eixugat les llagrimes i he rumiat una manera de treure'l de la presó; he pensat que només hi havia un sistema per fer-los creure que ell no era el senyor que buscaven. Era l'única solució. Ha estat molt desagradable però havia de fer-ho pel meu fillet. La pobra noia ha patit molt, jo no volia fer-li tant mal, però no em quedava altre remei. I quasi se m'escapa, m'ha anat de ben poc; pobreta.

Però l'únic que importa és que hauran de deixar lliure el meu estimat fillet. El pobret pot ser un psicòpata, potser sí que ell és l'Orelletes, però no és una mala persona, el que passa és que està malalt. I qui millor per cuidar-lo que la seva mare? No vull que el portin a una presó plena de persones dolentes o a una casa de bojos. Què faria sense mi, envoltat de sonats i delinqüents? Segur que s'enyoraria. A més, segur que el tractarien malament. Ja ho sé que no

s'ha portat bé, però qui són ells per jutjar-lo i castigar-lo? L'única que té dret a castigar-lo (a part de Déu) sóc jo. I no patiu, que ja m'encarregaré de fer-ho. Us asseguro que no tornarà a tallar-li les orelles a ningú. Se'n penedirà d'haver-se portat malament. I tant que sí!

No el deixaré tornar a sortir de nit durant tot l'estiu i no el deixaré veure la televisió fins que no em demani perdó de tot cor i em prometi que no ho tornarà a fer.

Teniu la meva paraula.

(El ganivet ja està net com la resta de la vaixel·la i brilla com nou, me'l miro amb angúnia i el guardo al calaix, amb l'horrible pensament que demà l'hauré de fer servir per tallar el pa.)

LA PUNYALADA

Carles Jardí Pinyol

Cisco havia promès que faria una visita als seus masovers per tal de concretar els futurs tractes. Ells esperaven quelcom més que uns tractes. S'havien empassat gola avall la darrera promesa de l'oncle Pau.

Pel dia assenyalat, la Filomena havia preparat un bon àpat per donar la benvinguda a Cisco. Tots havien plegat de la feina abans de les dotze per empolistrar-se i fer els compliments. Aquell seria un dia de festa, el dia més meravellós.

Les capsetes i els pastissets que havia preparat la Filomena dies abans i que minvaven lentament, dia rere dia, estaven a punt, omplint unes safates que descansaven sobre el bufet del menjador. La imatge, aprofundida i multiplicada pel seu gran mirall, de les llaminadures, de les ampolles de vi i de licor i d'una fruitera a vessar de peces variades, semblava la d'un gran convit. La taula quadrada, vestida com de gran gala, amb les estovalles del casament, els tovallons del joc ben col·locats sota els coberts lluent, també del casori i la resta de paraments, arrodonien aquella imatge festiva.

Els canelons estaven a punt de daurar. La Filomena els havia preparat el dia abans per tenir més temps. El conill

desprenia una fragància que omplia tota la casa. Aquesta vegada, en honor a ell, en comptes de l'albergínia que sempre afegia a la cassola, hi havia posat uns rovellons.

Cisco fou rebut a deshores. Li brindaren, a l'entrada del mas, cadira, gàrgola, porró i olives arbequines perquè recuperés forces. Ell, distant, acceptà únicament la gàrgola i un grapat d'olives que s'anà cruspint lentament, mentre llançava els pinyols com si volgués espantar l'ovella del ramat que fa parlar. Les invitacions a passar a taula foren rebutjades repetides vegades d'una manera molt seca. Les cares de no entendre res dels Bruno es feien cada vegada més evidents.

—Filomena, Agustí, Rafel i Antònia, a partir d'ara deixareu d'utilitzar el nom dels Bruno com si fos el vostre. I recordareu, per sempre, que l'únic Bruno que resta sóc jo. Amb el Pau vàreu fer i desfer al vostre gust. Ara sóc jo l'amo. Sóc el senyor Francisco Bruno. El senyor, m'heu entès? A partir d'ara us limitareu a conrear el secà, portarem els beneficis al terç, dos per a l'amo, i res de tocar el bosc.

—Però, Cisco!... —exclamà la Filomena tota esglaiada.

—Senyor! —corregí l'amo.

—Senyor Cisco —seguí la mare—, com podem deixar de banda el bosc, si és amb això que li augmentem les terres de conreu? *Naltros* només hem fet bé per a la seva família. Tota la vida l'hem donada als Bruno. El meu Paco, al cel sia, va morir davall d'una olivera gratant-li les entranyes; els meus fills s'han fet grans aquí al mas i no han fet altra cosa que la vostra feina; i jo he servit a la casa del vostre pare, he donat un final digne a l'oncle Pau i em moriré, si m'ho permeteu, en aquestes terres... —I va esclatar en sanglots.

—El bosc és una pèrdua de temps irrecuperable. A més,

us enriquiú a costa meua. Em robeu! —crijà en Cisco aixecant el bastó de fuetejar la somera.

—Mentida podrida! —saltà l'Antònia volent salvar l'honra de la família.

—Mentida? —respongué Cisco—. Què en feu dels troncs massa grossos que no podeu aprofitar per encendre el foc? Muntanyes i muntanyes de fusta que cremeu per fer carbó. I del carbó que veneu a l'estació de Móra us en donen uns bons cèntims, i jo no els veig ni en cel ni en terra.

I mentre s'aixecava de la cadira, es posava el barret i es dirigia cap a la somera, afegí:

—A cada collita passarem comptes, al començament de cada temporada m'heu de demanar allò que us ha de mancar per al conreu i cada mes, si jo no he pujat, heu de baixar a veure'm per donar-me les novetats, encara que no n'hi hagi. Queda clar? —I se n'anà, deixant-los esmaperduts i desconcertats.

El diumenge s'aplegaren animals, bèsties i persones a les places del Portal, del Mercat i del Pla per celebrar el segon dia de la fira del bestiar. Havien vingut de Miravet, de Móra i de l'altra banda del pas de l'Ase; totes les masies del terme s'havien buidat per omplir el poble. Tothom portava la seva millor peça, encebada i curada durant l'any, i els de Rasquera havien pujat els seus millors productes fets amb palma.

Era l'ocasió que esperava el Recader per desfer-se dels seus animals de tir. Fins i tot hauria venut el carro si hagués trobat bon comprador. Els va regalar gairebé. Després, malgrat el mal negoci, es dedicà a passejar amb el camió tota la família i alguns marrecs que fruien emocionats dalt la pastera.

Cisco passejava, ben tranquil, mirant-se els cavalls; era una de les coses que més li agradava: només fruir de la vista d'aquelles precioses bèsties. Compartia aquest deliri amb el de col·leccionar ampolles de vidre. Com ell comentava sovint, amb un vici acontentava la vista i amb l'altre el sentit de posseir quelcom de diferent. Un animal espantat trencà, de sobte, aquella placidesa que abraçava el matí i Cisco s'hagué d'arrambar contra una portalada per deixar passar la mula esfereïda de cal Melic que s'havia escapat del seu amo quan la portava, agafada pel ramal lligat al coll, a estrenar l'abeurador havien acabat feia pocs dies. Mingo, el farmacèutic, no tingué la mateixa sort: s'enganxà contra la paret, però no pogué evitar el cop del cornaló de sàrria que el féu rodolar per terra. Tot contusionat hagueren de retirar-lo.

Cisco continuà, mig tremolós, fitant la cavalleria. N'hi feia goig un per poder suportar millor les visites al seu mas. Ullà un cavall roig que comprà a bon preu, després de moltes voltes per decidir que aquell li convenia més i després del regateig obligat que acabà al seu favor. La duresa del tracte i la repretada dissimulada de braç que li féu al firaire foren els arguments més vàlids. Abans de retirar-lo volgué gaudir de les curses que s'estaven preparant.

L'Ignasi Torrents, l'adroguer, també passejava fitant els animals, amb el seu bastó de pom daurat, del bracet del batlle. Era un gran entès en cavalleries i sempre que tenia l'oportunitat se'n firava un. La seva família tenia una cavallerissa amb animals de raça que mostraven, amb tota la pedanteria del món, els dies de còssos. Sempre eren els guanyadors i tenien fama per tota la comarca.

La cursa de rucs estava a punt de començar. Tots darrere

de la corda, bramant; uns, tossuts, no volien creure les ordres; els altres, emprenyats, fuetejant, empenyent, volien col·locar-los en el lloc més adient. En Cisco, envoltat per la gernació, es feia pas per tal de poder veure amb més bona perspectiva l'espectacle. Tres fileres d'homes apinyats envoltaven don Jacint, l'alcalde, que duia de bracet el caporal de la Guàrdia Civil i el senyor rector que acabava de donar la benedicció als participants al cós. Darrere del trio governamental, el senyor metge, que instants abans havia curat en Mingo de l'accident amb el cornaló, i el senyor adroguer eren empentejats pel nombrós grup de simpatitzants que, més que voler veure la sortida, semblava que volguessin fer-se retratar ben al costat dels representants del poble. L'escopeta de l'alcalde, que moments abans penjava de l'espatlla del caporal, donà la sortida. Havien d'anar a la Font Vella i tornar; eren dos-cents metres, pel cap baix. Els participants, vistos de lluny, semblaven ballarines sobre la corda fluixa, en comptes de genets de carreres. Cisco Bruno havia d'anar empenyent i es va anar fent lloc utilitzant hàbilment mans i colzes. Ell era a l'altre costat de carrer i veia la comitiva, gairebé, al davant. Aquesta part de veïns tenien més fal·lera per veure realment els cossos que el munt de carn humana que lluitava per un pam de terreny estratègic a l'altre costat. Era curiós presenciar l'espectacle quan, més enllà, a pocs metres, la plaça estava buida completament.

Sobradament, mentre feia puntetes i guaitava sobre les espatlles per veure quin genet es col·locava millor, notà una punxada ardentosa a l'esquena, més amunt de la ronyonada esquerra. Va perdre el món de vista i es plegà. En uns segons, abans de perdre el coneixement, li passaren per l'es-

ment tres imatges fugisseres encavalcades, tres expressions que es fonien en una boirina darrere les òrbites oculars. La de la Blanca quan el mirava de fit a fit amb aquella cara de sentir-se emportada per la febre del desig, en alguna de les seves trobades amoroses; la de l'Agustí del mas dels Bruno que, amb cara d'anar calent de cap, l'amenaçava i l'insultava; i la del senyor Mallol de Reus que li mastegava frases d'intimidació a punta de canó.

L'espectacle canvià de protagonista. Una rotllana d'ulls es tancà al voltant del malaurat Cisco sense entendre res. La cursa deixà de tenir interès i les veus que l'animaven donaren pas a uns instants de silenci petrificat. Els primers en reaccionar cercaren el metge, els altres ràpidament feren una rotllana amb els braços oberts i les ninetes fora d'òrbita tant per la reacció inconscient a l'espant inicial com per la voluntat conscient de fer espai i donar més àmbit a l'aire. Se l'emportaren a l'apotecaria que era més a mà.

Totes les mirades, conegudes i desconegudes, del lloc dels fets es creuaren cercant algun senyal que identifiqués un culpable. Ningú no havia vist cap moviment sospitos ni cap individu que fes alguna acció dubtosa. Era sorprenent com podia haver passat desapercebuda per tothom una feta d'aquelles greus característiques.

Els escorcolls immediats fets per la Guàrdia Civil, els homes d'en Jacint Mora i uns quants voluntaris, d'aquells que s'apunten desinteressadament sempre i on convingui, no donaren resultats. Amunt i avall pels carrers, regirant persones sospitoses i sense saber ben bé què fer pel nerviosisme de la imprevista situació, només pogueren encomanar l'histerisme a persones i animals.

Havia estat, clarament, una ganivetada. L'autor encara

devia portar la daga ensangonada a la butxaca. Havia estat molt llambresc i s'havia esmunyit entre la xusma.

El sol, sense fer-se ressò dels dramàtics esdeveniments que es desenvoluparen sota els seus peus, seguí el mateix camí de cada dia, tot llepant cada una de les roques despullades de les cingleres de la vila i regant, al mateix temps, les belles hortes trescades per la serp de la Ribera.

La llum brillant que topà, sense adonar-se'n, amb l'incident mortal de la fira de Tivissa, anà empobrint la seva qualitat tot fent tancar els ulls d'aquells pobles que, sota les faldes del Montsant, volgueren girar la cara al transcurs de la fatalitat veïna i acotxar-se, aquell dia, més d'hora que de costum.

IMMIGRANT IL·LEGAL

Núria Obradors Pi

El va trobar camí de Villa Gesell, en un d'aquells paratges perduts de la carretera provincial 56 on et pots saber l'únic ésser viu a la vista. Conduïa el Fiat 128 blanc bastant ràpid; volia arribar a Mar de les Pampes abans que es fes fosc. Pocs quilòmetres abans de la carretera 11, la que va vorejant la costa, li va semblar veure un home estès a la vora del camí. Aturà el cotxe i mirà pel mirall retrovisor, sense apagar el motor: ja no se sabia quin nou mètode podien arribar a usar els "pirates de l'asfalt", tot i que seria massa estrany trobar-ne un en aquell racó de món, únicament transitat pels aventurers que, com ella, preferien el risc tranquil d'aquella carretera sense asfalt ni senyalització als embussos de la 2.

Veient que el cos de la vorera no es movia, sortí del cotxe, amb el ferro que tenia per remolcar cotxes a la mà per si un cas. En apropar-s'hi va veure un home d'uns trenta anys, morè, vestit amb una espècie de granota color caqui que li recordava vagament els *monos* d'esquiar del seu viatge de fi de curs a Bariloche, ja feia vuit anys. El noi tenia els ulls tancats, tot i que semblava que estava conscient i que respirava agitadament. La Clara s'ajupí i li tocà el front.

No tenia febre.

—Em sents? —li preguntà.

—Aigua... —balbucejà el tipus.

La Clara va anar a buscar la botella d'aigua mineral que havia comprat a l'última estació de servei i que era quasi plena. En serví una mica a la tasetta del "termo", que l'aparició es begué d'un glop. En va demanar més.

—No n'hi ha més —va haver de respondre-li la Clara quan es va acabar l'últim glop—. Què t'ha passat? —preguntà intrigada. Trobava molt estrany no veure cap vehicle a prop. El foraster obrí els ulls i mirà confós—. Et portaré a l'hospital.

El tipus reaccionà de sobte. S'aferrà al braç de la Clara mentre li pregava:

—No, sisplau! Metges no! Estic bé... Necessito descansar, res més... —Tenia un accent estrany.

—Però t'has fet mal al front, segur que no vols que et vegi un doctor? —El tipus ho negà amb el cap—. Pots aixecar-te? —El tipus es posà dempeus amb dificultat i caminà fins al cotxe ajudat per la Clara, que amb esforç aconseguí pujar aquell tros d'home al lloc de l'acompanyant. Abans de pujar ella, cercà a la maleta. Quan va pujar al cotxe portava la farmaciola. Mullà un tros de cotó fluix en aigua oxigenada i netejà el tall del front de l'accidentat, que ja havia començat a coagular, i la sang i la pols formaven un pastitx interessant a l'arrel dels cabells. Després de posar-li una gasa, es posaren en marxa—. Vaig cap a Mar de les Pampes, et queda bé? T'estimes més que et deixi a Gesell?

—Eh...? On... et... vagi més bé.

—Vols explicar-me què t'ha passat?

El tipus va fer memòria. Què havia passat? Quants

quilòmetres havia caminat abans de caure exhaust? On era?

—Em... van assaltar —començà— ... Dos homes... em van fer desviar... em van pegar... em... em van llançar del cotxe en marxa. Vaig caminar... intentant de trobar ajut... —Aixecà les mans, com dient “i això és tot”.

—No ets d'aquí, no?

—No. No.

—Que poc explícit, nano —pensà la Clara—. I... d'on? El foraster va trigar uns segons.

—De... d'Equador.

—Ah... —La Clara s'adonà que l'única forma d'esbrinar res seria estirant-li la llengua—. I ets aquí de viatge o hi vius?

—Hum... Hi visc. Bé, en realitat he arribat fa molt pocs dies. Tu ets de per aquí?

—Sí. Bah, de Luján. És a 60 quilòmetres de Buenos Aires. Me'n vaig a passar uns dies a la caseta de Mar de les Pampes. Hi venim cada estiu, però el mar a l'hivern també té el seu encís, no? —El foraster es limitava a observar cap a tot arreu, perdut sense saber on és el nord—. Tu, si dius que t'han robat hauríem de fer-ne la denúncia, crec que hi ha un lloc de la policia de trànsit com a deu qui...

—No, no, no, a la policia no, sisplau! —la interrompé el tipus amb ulls suplicants. La Clara el mirà mig espantada—. No, no tinguis por, és que... no vull anar a la policia perquè... en realitat el robatori no té cap importància...

—Ja ho sé, no em diguis res —va dir la Clara amb la confiança renovada—: vas entrar el cotxe a la biorxa. —Davant la mirada desconcertada de l'altre, va traduir—: Que el cotxe el vas entrar al país il·legalment i per això no vols fer la denúncia, o no?

—Sí... Sí, és clar, això mateix —respongué el tipus després d'una pausa.

—Estàs mig estabornit, encara. Com et dius?

L'equatorià mirà al seu voltant.

—Pablo. Iglesias. ...Pablo Iglesias.

—Clara Martínez. —Es van donar les mans—. A què et dediques? Mecànic, potser? —arriscà, intrigada per la granota de l'estranger.

—Enginyer electrònic.

Quan arribaren a Mar de les Pampes era quasi de nit.

—Tens on quedar-te? —En Pablo dubtà—. No, no?

—Bé, jo... En realitat...

—Mira, farem això —proposà la Clara—: al fons hi ha una habitacioneta amb un llit; queda't allí aquesta nit i demà, més tranquil i reposat, mires què fas, d'acord?

—Gràcies —replicà en Pablo, i tots dos sortiren del cotxe. Entremig dels seients, amb Los Ratones Paranoicos, Los Pericos, Bon Jovi i un parell de barreges, hi havia dos cassets de Pablo Milanés i Julio Iglesias.

L'endemà esmorzaren junts i, si bé no aconseguí esbrinar pràcticament res més sobre en Pablo, la Clara arribà a la conclusió que no era perillós, o almenys no en semblava. A més a més, segons la seva escala estètica, l'equatorià era un xicot d'allò més *xulo*. Van anar a comprar i mentre el dinar es feia, en Pablo arreglà l'equip de música. Per alguna raó estranya, els aparells de les cases d'estiueig sempre es fan malbé entre una estada i l'altra. S'assegueren a taula mentre per la ràdio difonien la notícia del dia:

“Ahir, a la matinada, un avió de caça nord-americà d'última generació va estavellar-se a les rodalies de General Conesa. La policia de Buenos Aires i la força aèria

han acordonat la zona on impactà l'avió, i s'espera per a aquesta nit l'arribada del comandant Herman Christie, de la força aèria dels Estats Units, acompanyat de l'enginyer Newton Campbell, de la NASA, i el capità Robin Howard, de l'FBI, que duran la investigació de com es produí el cop i per què el prototipus sobrevolava terra argentina. Tenim el mòbil des del lloc dels fets?" La veu vellutada de la locutora canvià per la del periodista de torn, gruixuda i amb interferències. "Som al lloc dels fets; al davant nostre hi ha la tanca que han col·locat els efectius de la policia de Buenos Aires. Els nostres oients han de saber que ens trobem davant una màquina bastant gran, jo crec que deu fer uns trenta metres de vora; dic de vora perquè l'avió té forma de triangle, amb els angles arrodonits. És de metall, de color d'alumini, i crida l'atenció que no té cap tipus d'inscripció. L'aparell està cremat parcialment, a la part que em sembla que correspon a la cabina. Segons el que hem pogut esbrinar, no obriran l'aparell fins demà, quan arribi la delegació nord-americana. Tornem a l'estudi".

Al dinar el seguí una becaïna, i després una escapada al supermercat de Gesell, per omplir el rebost. En tornar es trobaren amb la Sònia, amiga i veïna de la Clara. Aquesta última va fer les presentacions de rigor i deixà que en Pablo entrés les bosses mentre explicava la història a la seva amiga.

—Doncs la veritat, nena, que és guapíssim —li confià la Sònia amb tonada cordobesa—. Però t'asseguro que jo, ni que estigués boja, ficaria un desconegut així a casa meva, especialment aquí que no hi ha quasi ningú.

—Tens raó, jo mai no hagués pensat que ho fes, però no sé, té alguna cosa... No és mal tipus, te n'adones? No sé com explicar-t'ho, és com... com si ens coneguéssim de

tota la vida; hi confio, m'entens?

—Mira, el que em sembla és que tu estàs mig enamorada del Pablo aquest. —La Clara es posà vermella—. A més a més, en els temps que corren, ja no es pot confiar ni en la pròpia ombra. —La seva amiga va fer un gest—. Tu, et quedes només el pont, o et quedes més dies?

—No, he pensat quedar-m'hi una setmaneta, o deu dies. Quinze, com a màxim. I tu, és estrany veure't per aquí a l'hivern...

—Hem vingut amb el Beto, el meu germà, el que treballa a la base aèria. Per tot aquest assumpte de l'avió que ha caigut. Com que poc abans que s'estavellés el van veure passar per allà, per l'Uritorco, el van fer venir a corre-cuita.

—A mi el que em sembla és que és una atrocitat que no l'obrin fins que vinguin els ianquis; mira que si hi ha el pilot allà dins morint-se i ningú no el pot salvar perquè s'ha d'esperar els païos aquests! —s'escargamellà la Clara.

—Però no, tia! Aquests avions moderns van pilotats per ordinador! Com els avionets d'aeromodelisme, amb *joystick*! —corregí la Sònia—. Tu, estàs segura que el tio aquest és d'Equador?

—És el que em va dir. Per què?

—No, què hi sé jo. M'ha sonat més aviat peruà, com parla.

Aquella nit, el Pablo es “canvià” a una de les habitacions de la casa. Era un bon lloc per quedar-se, i al cap i a la fi la Clara no tenia pressa que se n'anés. Els dies següents van passar entre caminades pel bosc, jocs de tutti-frutti, daus, *chinchón*, i fins i tot algun primer partit de *truco*.

“L'avió de caça nord-americanà, estavellat la setmana passada a les rodalies de General Conesa, serà traslladat

demà a una base aèria de l'estat de Texas. Aquest matí, efectius de les forces aèries argentina i nord-americana treballaren conjuntament per treure l'aparell del lloc de l'impacte. Els alts funcionaris del govern nord-americà no n'han formulat declaracions, però el ministre de Defensa de la República Argentina es manifestà així: “Bé, segons la conversa amb el comandant Christie, l'enginyer Campbell i el capità Howard que, com sap tothom, han vingut en representació de la força aèria nord-americana, la NASA i l'FBI, estem en condicions de precisar que l'aparell que va impactar a la província de Buenos Aires és un model experimental operat per comandament a distància que, per una falla a l'instrumental, va patir un canvi en la seva ruta amb la posterior topada al lloc dels fets”.

La Clara apagà la ràdio i badallà. Agafà una revista, tornà al sofà a seure amb en Pablo, que li passà el braç pel coll. A la pica, hi havia els plats del sopar.

—Ja estic cansada de l'avionet aquest. Tot una setmana tocant els collons amb el mateix! Parlen, parlen, i no diuen res.

—Tens raó, però només falta que ara tu també comencis a parlar-ne —convingué en Pablo.

—Hum... I de quin tema t'agradaria parlar? —preguntà la Clara, picardiosa. En els set dies que feia que estaven junts s'havien avingut a la perfecció, establint una estreta relació, platònica fins al moment, però a vora mateix del precipici de les passions sense fre.

—Doncs la veritat és que no és de parlar del que tinc ganes precisament. —Els ulls penetrants d'en Pablo es clavaren en els blau cel de la Clara.

—I... de què tens ganes? —murmurà ella, amorosa. En

Pablo la besà. El petoneig a la poltrona de la sala durà tan sols uns minuts. La Clara s'aixecà i agafant l'equatorià (o peruà?) de la mà, se l'emportà al dormitori principal. Tancà la porta i el despullà a les fosques. Van fer l'amor com mai no l'havien fet abans i, malgrat el fred d'aquella nit de maig, la passió que els dominava els va fer córrer gotes de suor pels cossos. Quan la Clara s'aixecà l'endemà, la casa feia olor de torrades. En Pablo l'esperava a la cuina amb l'esmorzar preparat per a tots dos. Es donaren un petó llarg de bon dia i va sonar el timbre. Era la Sònia. S'emportà la Clara a part per xiuxiuejar les últimes novetats.

—Tenies raó tu! —li va dir—. M'ha dit el meu germà, sisplau no ho diguis a ningú, que a dintre l'aparell aquest van trobar un tipus carbonitzat. —La Clara va fer un gest de sorpresa—. Vés a saber si no va patir com un animal, i mentrestant ningú no el va rescatar! —La Clara assentia—. I també em va dir que van trobar una espècie de càpsula tota abonyegada com a cinc-cents metres d'on va caure l'avió, però no en diuen res, es fan els misteriosos... Sisplau no diguis res, sinó el Beto em mata, eh?

—Queda't tranquil·la, això queda entre tu i jo.

Però algú més havia escoltat la conversa. Un home alt i eixerit que havia pres un nom i una nacionalitat que no li pertanyien, i que dos minuts després estava servint a la Clara un cafè calentó i torrades amb mantega i confitura. Durant tot el dia buscà la forma més diplomàtica de dir-li que havia d'anar-se'n, que no volia causar-li cap problema. Finalment trià l'hora de sopar.

—Clareta —exclamà—, vull dir-te una cosa.

—Sí, què passa?

—Doncs... Primer de tot, vull que sàpigues que jo

t'estimo moltíssim, de veritat t'ho dic.

—Jo també t'estimo, Pablo però, a què ve això? —La Clara s'adonava perfectament que en Pablo amagava alguna cosa.

—És que no vull que et prenguis malament el que et diré. —La Clara es posà a la defensiva—. Passa que jo ja no em puc quedar més aquí amb tu.

—Com que no et pots quedar?

—Que he de marxar.

—Ah! És clar! —esclatà la Clara—. Ja te n'has anat al llit amb mi, i ara bon vent i barca nova, no?

—No! —La Clara s'aixecà, plorant. En Pablo l'abraçà i la va retenir—. No diguis aquestes coses, jo t'estimo i no voldria anar-me'n mai del teu costat, però comprèn-me, no vull que et fiquis en cap tipus de problema per culpa meva. Recorda que sóc aquí il·legalment, no tinc ni un document, i si em trobessin aniríem tots dos a la presó, i això no ho vull.

—I tu què hi saps, si ni tan sols has nascut aquí! Anem a immigracions, on sigui, que et donin la residència, no hi ha cap problema!

—Ho sento, però no puc, comprèn-ho. Mira, tu dóna'm la teva adreça i el teu telèfon, que jo tan aviat com pugui i tingui les meves coses arreglades et prometo que et tru...

—No, no comprenc res! —eixugant-se les llàgrimes amb la mà, buscà a les butxaques dels texans—. Té, té diners per a l'autocar i, si t'interessa el meu telèfon, el número és a l'agenda. —Dit això, es tancà al bany a seguir plorant. Inútils van ser els intents d'en Pablo per consolar-la des de l'altre costat de la porta. Un Vés-te'n! com un tro tancà

la discussió i l'albada del nou dia trobà la Clara sola al llit que vint-i-quatre hores abans havia compartit amb qui fins aquell moment creia l'amor de sa vida. Tornà quasi de seguida a casa seva. Volia oblidar-se'n completament. Però no era —ni seria— gens fàcil...

La primera quinzena de desembre trobà la Clara un altre cop a Mar de les Pampes, amb l'única companyia de la seva panxa de set mesos d'embaràs i explicant a la cordobesa el novel·lesc desenllaç del seu *affaire* amb en Pablo, sota un migdia tapat i humit.

—Ho veus, dona? Ja et deia jo que no te'n fïessis tant... —La Clara somrigué lleument—. Aquesta careta... Segueixes enamorada, no? —preguntà la Sònia. La seva amiga assentí amb un deix de melangia—. Tu, i quan tindràs el nano?

—D'aquí a dos mesos. Aquari.

—Aquari? Mira, com el Beto!

—És veritat —va dir la Clara, més animada—. Com està el teu germà?

—Bé, com sempre. Ah, no t'ho he dit!

—Què?

—Com va acabar aquell assumpte de l'avió estavellat.

—Ah, sí...! Ja ni me'n recordava. Com que no se'n va parlar més...

—Com de tot en aquest país —acotà la Sònia, i s'acomodà a la cadira per poder xafardejar millor—. Sembla que a l'avió van trobar una càpsula igual a la que hi havia al camp, i per això creuen que potser era una espècie de "seient ejectable", o alguna cosa així: no ho saben. De totes maneres, el més interessant és que pel que sembla el projecte era tan secret, tan secret, que l'avionet no es

correspon amb cap dels prototipus que tenen ells a l'arxiu.

—I això què vol dir?

—Doncs que resulta que els aparells que es van salvar de l'explosió no saben perquè són, no hi ha cap plànol de l'aparell... És un fantasma, saps?, no el va fer ningú, ningú no li va manar aixecar el vol, ningú no sap res...

—Però era d'ells l'avió, o no?

—Ah, no ho saben. Ara resulta que s'estan passant la pilota amb els russos; que si és teu, que si és meu, és un visca la pepa.

—Saps què? La veritat, de debò, no la sabrem mai —asseverà la Clara.

—Això, segur —va convenir la Sònia—. Ostres, mira l'hora que s'ha fet! Et deixo perquè em tancarà la botiga i no tinc res.

No havien passat ni cinc minuts que la Sònia havia sortit quan se sentiren passos a les rajoles del pati on la Clara llegia tranquil·lament una revista. Aixecà la vista i quasi es desmaia quan va veure en Pablo. S'aixecà de la gandula dubtant entre la bufetada i l'abraçada, els ulls com unes taronges.

—Què hi fas aquí? —va poder dir.

—He tornat. Et vaig prometre que tornaria i aquí sóc.

—Així com així?! —s'exasperà la Clara. En Pablo l'abraçà.

—T'estimo —li va dir. Allò va ser prou perquè la Clara comencés a parlar a borbolls, amb la veu mig tallada pel plor.

—P.. però Pablo... Pablo, tu no pots...! No ho entenc, no t'entenc! Vens, m'embarasses, te'n vas, i set mesos després tornes com si res dient que m'estimes! Què és això?!

Un joc, què és?!

En Pablo tornà a abraçar-la mentre la Clara plorava en silenci. Li acaricià el ventre amb tendresa i li aixecà la samarreta a poc a poc.

—I això? Què t'ha passat aquí? —preguntà esparverat.

—On? —balbucejà la Clara.

—Aquí, al ventre! —assenyalà en Pablo amb cara de por. La Clara es mirà.

—El melic, totxo! —En Pablo la mirà escèptic—. És el melic, imbècil! No veus que està estirat perquè tot el ventre està estirat?

—Però com vols que sigui el melic, aquest tros de forat enmig de la panxa! —dubtà en Pablo.

—Però tu te'n fots? Si no és el melic, on vols que el tingui, llavors, eh?

—Doncs on el té tothom! —exclamà en Pablo, girant-se—. Al clatell! —I apartant-se un parell de flocs de cabells negres, ensenyà la subtil cicatriu rodona.

ÍNDIX

<i>Pròleg per Josep Fèlix Ballesteros</i>	5
<i>L'estiu d'Ulisses per Manuel Rivera</i>	9
<i>El far de l'ombra perpètua per Àngel-O. Brunet</i>	17
<i>La mutació d'un intel·lectual per Magda Juncosa</i> ...	23
<i>Sabotatge per Albert Figueras</i>	29
<i>A l'ombra d'Ildaribal per Jordi Folck</i>	37
<i>Biografia per Anna Biosca</i>	45
<i>Passions transgèniques per Àngel Messeguer</i>	53
<i>Hypcon-34 per Lluís Argilagué</i>	59
<i>Tríptic per Xavier Àgueda</i>	69
<i>La punyalada per Carles Jardí</i>	79
<i>Immigrant il·legal per Núria Obradors</i>	87

